

**Śródroczne skrócone skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
grupy kapitałowej PROCAD
za okres 9 miesięcy
zakończony dnia 30 września 2017 roku**

**Sporządzone zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

WSTĘP

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej „PROCAD” zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (§ 83 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PROCAD, sporządzone za okres od 01.01.2017 r. do 30.09.2017 r. zawiera:

- skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PROCAD sporządzone za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2017 r. do 30.09.2017 roku, w tym: sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych wraz z danymi porównawczymi,

- informacje dodatkowe zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19.02.2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim,

- skrócone jednostkowe sprawozdanie PROCAD SA sporządzone za okres sprawozdawczy od dnia 01.01.2017 r. do 30.09.2017 roku, w tym: sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych wraz z danymi porównawczymi.

Na podstawie par. 83 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.02.2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Emitent nie przekazuje odrębnego kwartalnego raportu jednostkowego.

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY PROCAD

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016
Aktywa razem	23 204	24 056	5 385	5 438
Zobowiązania długoterminowe	155	255	36	58
Zobowiązania krótkoterminowe	3 392	4 394	787	993
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	18 098	17 770	4 200	4 017
Kapitał podstawowy	902	902	209	204
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR) **	2,01	1,97	0,47	0,45
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR) ***	2,01	1,97	0,47	0,45

	w tys. zł		w tys. EUR	
	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	32 759	35 743	7 696	8 181
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	385	329	90	75
Zysk (strata) brutto	387	462	91	106
Zysk (strata) netto	250	289	59	66
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	328	352	77	81
Całkowity dochód (strata) ogółem	250	289	59	66
Całkowity dochód (strata) ogółem przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	328	352	77	81
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 697	-3 219	399	-737
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 043	609	-245	139
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-306	-327	-72	-75
Przepływy pieniężne netto - razem	348	-2 937	82	-672
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) *	0,04	0,04	0,01	0,01
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) ***	0,04	0,04	0,01	0,01

* Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

**Wartość księgową na jedną akcję zwykłą wyliczona została poprzez podzielenie kapitału własnego, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

*** Nie wystąpiły zdarzenia skutkujące rozwodnieniem liczby akcji

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i danymi finansowymi porównawczymi

Przedstawione w sprawozdaniu wybrane dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto średni kurs NBP obowiązujący na koniec okresu sprawozdawczego:

29.09.2017 1 EUR = 4,3091 PLN

31.12.2016 1 EUR = 4,4240 PLN

- do przeliczenia wybranych wartości pozycji skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto kurs średni EUR, obliczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca 2017 i 2016 roku (od stycznia do września) ustalonych przez NBP na ten dzień. W ten sposób wyliczona średnia za III kwartały 2017r. wynosi 4,2566 PLN natomiast za III kwartały 2016 r. wynosi 4,3688 PLN.

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2016
AKTYWA w tysiącach złotych			
Aktywa trwałe	8 675	8 075	7 887
Rzeczowe aktywa trwałe	2 913	2 826	2 882
Wartość firmy	2 728	2 728	2 728
Wartości niematerialne	2 644	2 114	2 139
Aktywa finansowe długoterminowe	183	206	3
Należności długoterminowe	87	87	86
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	79	100	45
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	41	14	4
Aktywa obrotowe	14 529	15 981	15 572
Zapasy	275	565	706
Należności z tytułu dostaw i usług	6 823	8 101	7 559
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	46	185	187
Należności krótkoterminowe pozostałe	219	223	198
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	262	419	295
Aktywa finansowe krótkoterminowe	3 144	3 076	3 454
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 760	3 412	3 173
Suma aktywów	23 204	24 056	23 459
PASYWA w tysiącach złotych			
Kapitał własny RAZEM	19 657	19 407	18 539
Kapitał własny jednostki dominującej	18 098	17 770	17 124
Kapitał podstawowy	902	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	13 277	13 277	13 277
Akcje własne (wielkość ujemna)	-2 832	-2 832	-2 832
Kapitał zapasowy	6 423	5 426	5 426
Kapitał rezerwowy	0	0	0
Zyski zatrzymane	328	997	351
Udziały niekontrolujące	1 559	1 637	1 415
Zobowiązania długoterminowe	155	255	295
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	100	191	232
Dotacje rządowe	0	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	50	50	38
Rezerwy na podatek odroczonego	5	14	25
Zobowiązania krótkoterminowe	3 392	4 394	4 625
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 286	2 826	3 404
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	193	323	361
Dotacje rządowe	0	0	0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	101	37
Pozostałe zobowiązania publiczno - prawne	721	947	664
Pozostałe zobowiązania	150	154	109
Rozliczenia międzyokresowe	42	43	50
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	0
Suma zobowiązań	3 547	4 649	4 920
Suma pasywów	23 204	24 056	23 459

W omawianym okresie sprawozdawczym zarówno jednostki zależne jak i jednostka dominująca wykazują w sprawozdaniach jednostkowych rezerwy z tytułu podatku odroczonego, po skompensowaniu z aktywami z tytułu podatku odroczonego.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY

Rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016
Przychody ze sprzedaży	10 843	32 759	12 139	35 743
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	4 054	15 577	4 872	17 728
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	6 789	17 182	7 267	18 015
Koszt sprzedanych towarów, produktów i usług	7 716	24 274	9 125	26 858
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2 569	10 997	2 925	12 097
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	5 147	13 277	6 200	14 761
Zysk/(Strata) brutto na sprzedaży	3 127	8 485	3 014	8 885
Pozostałe przychody operacyjne	14	86	3	119
Koszty sprzedaży	1 855	5 296	2 065	5 835
Koszty ogólnego zarządu	886	2 860	843	2 772
Pozostałe koszty operacyjne	6	30	10	68
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	394	385	99	329
Przychody finansowe	38	116	27	208
Koszty finansowe	6	114	34	75
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej	426	387	92	462
Podatek dochodowy	82	137	43	173
część bieżąca	87	173	-48	100
część odroczone	-5	-36	91	73
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	344	250	49	289
Zysk/(Strata) netto za okres przypadający:				
Udziałom niekontrolującym	20	-78	30	-63
Akcjonariuszom jednostki dominującej	324	328	19	352

Pozostałe całkowite dochody za okres	0	0	0	0
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:	0	0	0	0
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:	0	0	0	0
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	0	0	0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem	0	0	0	0
Suma całkowitych dochodów (strat) netto za okres	344	250	49	289
Przypadające:				
Udziałom niekontrolującym	20	-78	30	-63
Akcjonariuszom jednostki dominującej	324	328	19	352

Zysk (strata) na jedną akcję	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	324	328	19	352
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,04	0,04	0,00	0,04
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł) *	0,04	0,04	0,00	0,04

* Ze względu na brak czynników rozważających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk (strata) brutto	426	387	92	462
Korekty o pozycje	293	332	47	193
Amortyzacja	185	526	156	470
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	4	9	8	61
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-22	-67	-29	-132
Podatek dochodowy zapłacony	126	-135	-88	-206
Pozostałe pozycje netto	0	-1	0	0
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	719	719	139	655
Zmiana stanu rezerw	0	0	0	0
Zmiana stanu zapasów	185	290	-206	-46
Zmiana stanu należności	-614	1 269	-1 647	521
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-191	-768	1 669	-4 517
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	11	187	29	168
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	110	1 697	-16	-3 219
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	5	8	0	3
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-26	-1 074	-3	-94
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	0	0	0	200
Wpływy z tytułu spłaty pożyczek	0	0	0	2 413
Odsetki	23	23	8	87
Nabycie aktywów finansowych	0	0	-500	-2 000
Udzielone pożyczki	0	0	0	0
Inne wydatki inwestycyjne	0	0	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	2	-1 043	-495	609
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0	0	0
Dotacje rządowe	0	0	0	0
Inne wpływy finansowe	0	0	0	0
Nabycie udziałów (akcji) własnych	0	0	0	0
Wypłata dywidendy	0	0	0	0
Spłaty kredytów i pożyczek	0	0	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-95	-288	-91	-296
Odsetki	-5	-18	-8	-31
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-100	-306	-99	-327
Przepływy pieniężne netto razem	12	348	-610	-2 937
Bilansowa zmiana środków pieniężnych	12	348	-610	-2 937
Środki pieniężne na początek okresu	3 748	3 412	3 783	6 110
Środki pieniężne na koniec okresu	3 760	3 760	3 173	3 173

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 30 WRZEŚNIA 2017 ROKU	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem		
Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	5 426	0	997	17 770	1 637	19 407
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						328	328	-78	250
Inne całkowite dochody					0		0		0
Przeznaczenie na wypłatę dywidendy							0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy				997		-997	0		0
Nabycie spółki zależnej							0		0
Stan na 30 września 2017	902	13 277	-2 832	6 423	0	328	18 098	1 559	19 657
Stan na 1 stycznia 2016	902	13 277	-2 832	3 281	0	2 144	16 772	1 478	18 250
Zysk (strata) netto za rok					0	997	997	159	1 156
Inne całkowite dochody							0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				2 145		-2 145	0		0
Nabycie spółki zależnej							0		0
Stan na 31 grudnia 2016	902	13 277	-2 832	5 426	0	997	17 770	1 637	19 407
Stan na 1 stycznia 2016	902	13 277	-2 832	3 281	0	2 144	16 772	1 478	18 250
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						352	352	-63	289
Inne całkowite dochody					0		0		0
Przeznaczenie na wypłatę dywidendy							0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy				2 145		-2 145	0		0
Nabycie spółki zależnej							0		0
Stan na 30 września 2016	902	13 277	-2 832	5 426	0	351	17 124	1 415	18 539

Informacja dodatkowa do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne dotyczące Emitenta i jego Grupy Kapitałowej

Na dzień 30 września 2017 Grupa Kapitałowa PROCAD (zwana dalej: „Grupą Kapitałową” lub „Grupą”) składała się z jednostki dominującej oraz 4 jednostek zależnych, w tym 3 spółek konsolidowanych metodą pełną i 1 spółki wyłączonej z konsolidacji ze względu na nieistotną wartość jej pozycji bilansowych. Jednostką dominującą Grupy jest PROCAD S.A. (zwana dalej: „jednostką dominującą”, „Spółką” lub „Emitentem”).

Jednostki Grupy Kapitałowej PROCAD nie tworzą podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

W skład jednostek Grupy Kapitałowej PROCAD nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe.

1.1 Jednostka dominująca

PROCAD SA (PROCAD) z siedzibą w Gdańsku przy ulicy Kartuskiej 215 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000258329. Spółka posiada następujący numer NIP 584-10-03-488 oraz REGON 190330106. PROCAD SA powstała z przekształcenia PROCAD Sp. z o.o. z dniem 1 czerwca 2006 r. zgodnie z K.S.H. na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 26.05.2006 roku w sprawie przekształcenia spółki PROCAD spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną PROCAD.

Akcje PROCAD SA są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych od dnia 15 stycznia 2007 roku. Według klasyfikacji GPW w Warszawie, PROCAD SA jest zaklasyfikowana do sektora „informatyka”.

Podstawowym przedmiotem działalności PROCAD SA według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana. Działalność Spółki należy do branży Informatycznej. Spółka prowadzi działalność w zakresie informatyki, sprzedaży sprzętu oraz oprogramowania komputerowego, a także prowadzenia kursów szkoleniowych dla dorosłych. Rozwiązania oferowane przez PROCAD wykorzystywane są m.in. przez pracownie architektoniczne, inżynieryjne i mechaniczno-technologiczne. Oferta obejmuje również systemy operacyjne, oprogramowanie graficzne, biurowe oraz narzędziowe, a także specjalistyczny sprzęt komputerowy, stanowiący platformę dla oprogramowania CAD. Wdrażane przez Spółkę systemy w głównej mierze oparte są na technologii światowego lidera, notowanej na amerykańskim NASDAQ spółki Autodesk Inc.

1.2 Jednostki podlegające konsolidacji

Jednostkami podlegającymi konsolidacji na dzień 30.09.2017 roku były spółki: DES ART Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, CADOR Spółka z o.o. z siedzibą w Gdyni oraz AUTOR KSI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Wszystkie spółki są konsolidowane metodą konsolidacji pełnej.

1.2.1. DES ART Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni powstała w 2003 roku. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w Gdańsku, XVI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 21-01-2003 r. pod numerem KRS 0000147862.

Głównym obszarem działalności DES ART jest świadczenie usług w zakresie wykorzystania technik komputerowego wspomaganie projektowania (CAD/CAE) w przemyśle i nauce, zajmującą się wysoko specjalizowanymi, multidyscyplinarnymi usługami inżynierskimi (obliczenia inżynierskie głównie z wykorzystaniem Metody Elementów Skończonych). Odbiorcą usług DES ART Sp. z o.o. są znane firmy z branży samochodowej, okrętowej, turbinowej i innych. DES ART Sp. o.o. zatrudnia zespół doświadczonych inżynierów posiadających specjalizacje w inżynierii pojazdów, w przemyśle okrętowym, mechanice płynów, inżynierii materiałowej i innych dziedzinach. Dysponuje stosowną wiedzą i zapleczem informatycznym oraz długoletnim doświadczeniem w wykonywaniu analiz Metodą Elementów Skończonych. Większość Pracowników posiada wyższe wykształcenie

---

techniczne. Specjaliści z DES ART mają doświadczenie w przeprowadzaniu analiz wytrzymałościowych dla różnych gałęzi przemysłu. DES ART współpracuje zarówno z kontrahentami polskimi, jak i zagranicznymi.

1.2.2. AutoR KSI Sp. z o.o. została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 28 grudnia 2009 r. pod numerem KRS 0000345330 i jest prawnym kontynuatorem działalności AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie Sp. J. Posiada unikatową ofertę usług wdrożeniowych z wartością dodaną i jest jednym z największych partnerów Autodesk w Polsce w zakresie wdrożeń rozwiązań komputerowego wspomaganie projektowania (CAD) dla szeroko pojętej branży mechanicznej i przemysłu, o statusie Autodesk Gold Partner. Działalność pod marką AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie (AutoR KSI) jest prowadzona od ponad 20 lat, owocując ugruntowaną, silną pozycją firmy posiadającej wyróżniające portfolio strategicznych Klientów.

1.2.3. CADOR Consulting sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni powstała w 2004 roku. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w Gdańsku, XVI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10-01-2005 r. pod numerem KRS 0000225929. Głównym obszarem działalności CADOR jest świadczenie usług w zakresie sprzedaży oprogramowania CAD/CAM/CAE oraz wsparcia technicznego w tym obszarze. CADOR jest autoryzowanym dystrybutorem oprogramowania specjalistycznego firmy SIEMENS, posiada status Silver Partner, koncentruje się na obsłudze przedsiębiorstw z branży przemysłowej, producentów i biur projektowych. CADOR świadczy również usługi szkoleniowe w obszarze CAD/CAM/CAE, w ramach Pomorskiego Centrum Szkoleń Inżynierskich.

1.3 Jednostka zależna nie podlegająca konsolidacji

Jednostką nie podlegającą konsolidacji na dzień 30 września 2017 roku była Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku, w której PROCAD SA posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym. Udział kapitału zakładowego spółki w sumie pasywów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2017 r. wynosi 1,08%. Sprawozdanie finansowe tej spółki zostało wyłączone z konsolidacji ze względu na nieistotność jej danych dla rzetelności i jasności skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zgodnie z założeniami koncepcyjnymi sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych, szczegółowe wymagania dotyczące ujawniania informacji zawarte w standardzie lub interpretacji nie muszą być spełnione, jeżeli informacje te nie są istotne.

Poniżej zaprezentowano skrócone informacje finansowe, dotyczące jednostki nie podlegającej konsolidacji:

Spółka zależna	Aktywa	Kapitał Własny	Kapitał zakładowy	Przychody ze sprzedaży	Wynik netto za 9 miesięcy 2017
PROJEKT-BIZ Spółka z o.o.	42	42	250	0	0

1.4 Zarząd i Rada Nadzorcza

W skład Zarządu PROCAD SA na koniec okresu sprawozdawczego wchodził:

- Jarosław Jarzyński - Prezes Zarządu,
- Janusz Szczęśniak - Wiceprezes Zarządu,
- Maciej Horecny - Wiceprezes Zarządu.

W skład Rady Nadzorczej PROCAD SA na koniec okresu sprawozdawczego wchodził:

- Andrzej Przewoźnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Andrzej Chmielecki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Mariusz Jagodziński - Członek Rady Nadzorczej,
- Hubert Kowalski - Członek Rady Nadzorczej,
- Bożena Szczęśniak - Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej PROCAD SA w okresie od 1 stycznia do 30 września 2017 roku:

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2017 roku nie było zmian w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Grupy.

Pomiędzy dniem kończącym okres sprawozdawczy a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu oraz skład Rady Nadzorczej nie uległy zmianie.

1.5 Czas trwania działalności

Czas trwania działalności jednostki dominującej oraz poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” (MSR 34).

Śródroczne skrócone skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie z rocznym skonsolidowanym i jednostkowym sprawozdaniem finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych wycenianych zgodnie z MSSF według wartości godziwej.

Sprawozdanie obejmuje okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku oraz dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 września 2016.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. W opinii Zarządu nie istnieją czynniki ani okoliczności mogące w sposób istotny zagrozić kontynuacji działalności przez spółki Grupy.

Grupa prezentuje podział kosztów ujętych w zysku lub stracie w wariantcie kalkulacyjnym a dodatkowe informacje o kosztach w układzie porównawczym ujawnia w informacji dodatkowej. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 9 listopada 2017 roku.

2.2. Oświadczenie o zgodności z MSR i MSSF

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz ze związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, obowiązującymi na dzień niniejszego sprawozdania finansowego. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnic między standardami MSSF oraz standardami MSFF przyjętymi przez Unię Europejską.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych zostały sporządzone według zasad MSSF, zgodnych z zasadami zastosowanymi przez jednostkę dominującą.

2.3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Grupy oraz walutą prezentacji w sprawozdaniach finansowych jest polski złoty (zł). Poszczególne pozycje sprawozdania finansowego są wycenione w złotych, które stanowią walutę podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa. Aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących dla danej waluty na dzień bilansowy. Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są w dniu transakcji na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów obowiązujących w dniu zawarcia transakcji. Wszystkie kwoty wykazywane w sprawozdaniu finansowym wykazane są w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

2.4. korekty błędów poprzednich okresów

Nie wystąpiły zdarzenia skutkujące koniecznością dokonania korekty błędów poprzednich okresów.

2.5. Szacunki i profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSR i MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń dotyczących przyszłych zdarzeń, które wpływają na wielkość prezentowanych w nim pozycji. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących zdarzeń i działań, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od oszacowanych i zaprezentowanych w sprawozdaniu. Szacunki te dotyczą, między innymi, utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych, klasyfikacji umów leasingu, testów na utratę wartości aktywów.

Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w punkcie 3.2.3. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w poszczególnych segmentach, w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku informatycznego w Polsce w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży informatycznej, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

W omawianym okresie śródrocznym Zarząd nie zidentyfikował przesłanek, które wskazywałyby na konieczność rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości przez wartość firmy.

Odpisy aktualizujące należności

Grupa na bieżąco dokonuje aktualizacji wartości należności uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty. Efektem analizy są odpisy aktualizujące powstałe w oparciu o osąd kierownictwa dotyczący ściągальności należności przeterminowanych oraz oceny zagrożenia nieściągalnością należności nieprzeterminowanych. Zmiany odpisów aktualizujących należności w omawianym okresie przedstawia poniższa tabela:

Odpisy z tytułu	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	zmiana
należności krótkoterminowe	501	537	-36

Stawki amortyzacyjne

Na koniec okresów sprawozdawczych Grupa dokonuje oceny szacunków okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Analiza nie wykazała konieczności dokonania korekt w tym zakresie.

3. Przyjęte zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego i jednostkowego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu

ostatniego rocznego sprawozdania finansowego Grupy, z wyjątkiem zastosowania wymienionych poniżej w punkcie 3.1 zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Zastosowanie tych zmian nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Grupy ani prezentacji sprawozdań finansowych.

3.1. Nowe standardy, interpretacje i zmiany opublikowanych standardów

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Następujące nowe standardy rachunkowości, zmiany istniejących standardów i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały już opublikowane, ale nie weszły jeszcze w życie, oraz których Grupa nie zdecydowała się zastosować wcześniej:

- Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy: Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na niezrealizowane straty - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do MSR 7 Rachunek przepływów pieniężnych: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku, zostały wydane przez RMSR w dniu 29 stycznia 2016 roku. Zmiany doprecyzowują MSR 7 i mają na celu poprawę informacji przekazywanych na rzecz użytkowników sprawozdań finansowych o działalności finansowej jednostki. Zmiany wymagają, aby jednostka wystosowała ujawnienia umożliwiające użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i niepieniężnych. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- MSSF 9 „Instrumenty finansowe: klasyfikacja i wycena” - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 24 lipca 2014 r., zatwierdzony przez UE, stanowi ostateczną wersję standardu zastępując wcześniejsze publikowane wersje MSSF 9 i kończy projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Nowy Standard odnosi się do:
  - 1) klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych,
  - 2) metodologii utraty wartości oraz
  - 3) rachunkowości zabezpieczeń.MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, co stanowi osobny projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości: „Zasady rachunkowości w zakresie dynamicznego zarządzania ryzykiem”. W stosunku do portfelowego zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań finansowych nadal należy stosować zapisy MSR 39 w tym zakresie. Grupa jest w trakcie analizy wpływu MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” zostały wydane przez RMSR w dniu 12 września 2016 roku. Zmiany zostały wprowadzone w celu rozwiązania problemów wynikających z wdrożenia nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” przed wprowadzeniem nowego standardu zastępującego MSSF 4. Zmiany dotyczą okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy. Przewiduje się, że w 2017 roku standard zostanie zatwierdzony do stosowania na terenie UE.
- MSSF15 „Przychody z umów z klientami”. Nowy standard rachunkowości został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku oraz przyjęty przez Unię Europejską w dniu 22 września 2016 roku. Nowy standard wchodzi w życie w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Standard ten został zatwierdzony do stosowania na terenie UE z tą samą datą wejścia w życie. Nowy standard zawiera jeden ogólny model rozpoznawania rozliczania przychodów z umów z klientami oraz pomiaru sprzedaży aktywów niefinansowych (m.in. majątku trwałego). Zgodnie z nim, umowa z klientem analizowana ma być w pięciu etapach, obejmujących:

1. identyfikację umowy,
2. identyfikację umownych (pojedynczych) zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie,
3. ustalenie ceny transakcji,
4. przyporządkowanie ceny transakcji do umownych do realizacji świadczeń zawartych w umowie,
5. rozpoznanie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Zgodnie z MSSF 15 jednostka ujmuje przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczeń, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania. MSSF 15 zawiera też znacznie bardziej restrykcyjne wytyczne dotyczące specyficznych aspektów dotyczących ujmowania przychodów. Wymaga również ujawniania szerokiego zakresu informacji.

Standard MSSF 15 wejdzie w życie w roku obrotowym rozpoczynającym się 1 stycznia 2017 roku lub później. Po wejściu w życie MSSF 15 zastąpi wytyczne dotyczące ujmowania przychodów zawarte w MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” i w związanych z nimi Interpretacjach. Grupa jest w trakcie oceny wpływu MSSF 15 i ocenia wstępnie, że wpływ MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie nieistotny.

- MSSF 16 „Leasing” wydany w dniu 13 stycznia 2016 roku, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską. Nowy standard zastępuje MSR 17 oraz interpretacje: KIMSF 4, SKI 15 i 27 i wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy zgodnie, z którym wszystkie umowy spełniające definicję leasingu zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy będą ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy, chyba że wartość składnika aktywów będzie niska. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie do zapłaty za to prawo. Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie ulegnie zmianie. Według wstępnej oceny MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy ponieważ Grupa nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego.
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji zostały wydane przez RMSR w dniu 20 czerwca 2016 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania:
  1. skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanymi w środkach pieniężnych;
  2. płatności na bazie akcji mające funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi; oraz
  3. modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikację transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych.
- Zmiany MSSF 1, MSSF 12 i MSR 28 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”. Poprawki do standardów obejmują:
  1. MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, gdyż jest już ono sporządzane wg MSSF.
  2. MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności, albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji.
  3. MSSF 12: doprecyzowano, że ujawnienia dotyczące udziałów w innych jednostkach wymagane tym standardem obowiązują również wtedy, gdy udziały te są zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia zgodnie z MSSF 5.Zmiany w zakresie MSSF1 i MSR28 wejdą w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku. Zmiany w zakresie MSSF12 wchodzi w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku.

Zmiany jeszcze nie zostały zatwierdzone przez Unię. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, gdyż nie ma ona możliwości wyboru metody wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach do wartości godziwej.
- Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”. Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów. Przede wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się

sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu. Spółka szacuje, że zmiana standardu nie będzie miała wpływu na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie posiada nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

- Nowa KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”. Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w walucie obcej, które poprzedzone są otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów. Spółka szacuje, że nowa interpretacja nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe, gdyż nie przeprowadza transakcji, których zmiany dotyczą. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.
Zdaniem Zarządu Grupy zastosowanie tych poprawek nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdania finansowe.
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28, Ujmowanie transakcji sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 11 września 2014 r. Termin wejścia w życie tych zmian został odroczone przez RMSR na czas nieokreślony. Zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.
- MSSF14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” - nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku. Proces zatwierdzania przez UE został wstrzymany. Standard ten ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później
- KIMSF 23 „Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego”. Interpretacja opublikowana przez RMSR w dniu 7 czerwca 2017 roku”. Znajdzie ona zastosowanie za okres rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku albo później (możliwe wcześniejsze zastosowanie) i wpływa na rozpoznanie i wycenę bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego.

Wpływ nowych regulacji na przyszłe skonsolidowane sprawozdania Grupy Kapitałowej

Nowy standard MSSF 9 Instrumenty finansowe dokonuje fundamentalnych zmian w klasyfikacji, prezentacji i wycenie instrumentów finansowych. W ramach standardu wprowadzony zostanie między innymi nowy model oceny utraty wartości, który będzie wymagał bardziej terminowego ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zaktualizowane zasady stosowania rachunkowości zabezpieczeń. Zmiany te mają na celu przede wszystkim dostosowanie wymagań z zakresu zarządzania ryzykiem, umożliwiając sporządzającym sprawozdania lepsze odzwierciedlenie podejmowanych działań. Zmiany te potencjalnie będą miały wpływ na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy, jednak wstępna ocena wskazuje, iż nie powinien to być istotny wpływ.

Nowy standard MSSF 15 Przychody z umów z klientami ma za zadanie ujednoczyć zasady ustalania przychodów (za wyjątkiem specyficznych przychodów regulowanych w innych MSSF) oraz wskazać zakres wymaganych ujawnień. Zastosowanie standardu może spowodować zmiany w ujmowaniu przychodów Grupy. Analiza wpływu standardu nie została jeszcze zakończona, tym niemniej wstępna ocena wskazuje, iż nie powinien on mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy.

Nowy standard MSSF 16 Leasing zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny. Wszystkie umowy

spełniające definicję leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy. Wdrożenie standardu może mieć następujące efekty:

- w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,
- w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych.

Wstępna ocena wskazuje, iż nowy standard nie powinien mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy PROCAD.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy PROCAD.

3.2. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

3.2.1. Środki trwałe i wartości niematerialne

1. Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.
2. Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych obejmuje ogół ich kosztów, bezpośrednio związanych z doprowadzeniem danego składnika aktywów do stanu zdatnego do użytkowania, poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również przewidywane koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym ten składnik aktywów się znajdował, w przypadku gdy istnieje zobowiązanie do poniesienia kosztów z tego tytułu oraz gdy wartość bieżąca oszacowanych przyszłych kosztów będzie nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, pod warunkiem, że oszacowane przyszłe koszty będą wyższe od kwoty 30 000 PLN.
3. Koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty prowizji, odsetek i różnic kursowych związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem środków trwałych, poniesione do momentu przyjęcia ich do używania kapitalizuje się jako część kosztu nabycia tego składnika tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że koszty te przyniosą przyszłe korzyści ekonomiczne i można je wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego niespełniające warunków pozwalających na kapitalizację odnoszone są bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.
4. Na dzień kończący okres sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe, w tym istotne części składowe budynków, oraz wartości niematerialne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz łączne odpisy z tytułu utraty wartości.
5. Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych, np. koszty wymiany głównych części składowych, ulepszenia i dodatkowe nakłady poniesione w okresie jego użytkowania, uwzględniane są w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Koszty remontów, serwisów, konserwacji i bieżącego utrzymania ujmowane są jako koszty okresu w rachunku zysków i strat.
6. Odpisy amortyzacyjne dokonywane są metodą liniową, przez szacowny okres użytkowania danego składnika aktywów, bez względu na możliwość wystąpienia okresów ich niewykorzystywania, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.
7. Odpisów amortyzacyjnych nie dokonuje się od:
  - 1) gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów,
  - 2) dzieł sztuki i eksponatów muzealnych, zborów numizmatycznych,
  - 3) wartości firmy,
  - 4) wartości niematerialnych bez określonego okresu użytkowania,
  - 5) środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych zakwalifikowanych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.
8. Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów pomniejszona o przewidywaną wartość końcową tego składnika, (pod warunkiem,

że wartość rezydualna będzie wyższa od kwoty 10 000 PLN oraz nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów).

9. Dla wartości niematerialnych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy istnieje i będzie istniał pod koniec używania składnika, aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.
10. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane pod kątem utraty wartości albo indywidualnie, albo na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Takie wartości niematerialne nie są amortyzowane. Okres użytkowania składników wartości niematerialnych zaliczanych do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest corocznie weryfikowany w celu sprawdzenia, czy przyjęte założenia o braku możliwości jego określenia są nadal prawidłowe. Jeżeli weryfikacja nie potwierdzi prawidłowości okresu użytkowania, jest on prospektywnie zmieniany.
11. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i ujmuje się je w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.
12. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, w okresie ponoszenia nakładów, o ile spełniają kryteria dotyczące ujmowania określone w MSR 38 ujmuje się jako rozliczenia międzyokresowe, a po zakończeniu jako wartości niematerialne, poddając najpóźniej na dzień bilansowy testowi na utratę wartości. Okres amortyzacji prac rozwojowych ustala się w oparciu o spodziewane przepływy pieniężne związane ze sprzedażą wytworzonych w ich wyniku produktów (składniki te są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia). Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie po początkowym ujęciu są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy na utratę wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.
13. Wartość końcową, metodę amortyzacji oraz przyjęte okresy użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego (z prospektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).
14. Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

3.2.2. Koszty finansowania zewnętrznego

1. Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.
2. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.
3. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.

3.2.3. Nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji

Nieruchomości oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji wycenia się według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych, opisanych powyżej.

3.2.4. Utrata wartości aktywów trwałych

1. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia,

że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.

2. Utrata wartości składnika aktywów zachodzi wtedy, gdy wartość bilansowa tego składnika jest wyższa od jego wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.
3. Wartość użytkową ustala się na podstawie bieżącej wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów, z uwzględnieniem środków z tytułu jego ostatecznej likwidacji.
4. Do przesłanek mogących świadczyć o utracie wartości składnika aktywów trwałych zalicza się utratę wartości rynkowej danego składnika aktywów, która jest wyższa niż utrata wartości spowodowana zwykłym użytkowaniem i upływem czasu, wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wytwarzane przez nią produkty i usługi, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyka uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej poszczególnych aktywów. Wewnętrzne przesłanki uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości przez posiadane aktywa to przede wszystkim spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych w stosunku do przewidywanych, utrata przydatności danego składnika aktywów w prowadzonej działalności lub jego fizyczne uszkodzenie, generowanie przez dany składnik aktywów niższych korzyści ekonomicznych niż oczekiwane.
5. W przypadku utraty wartości składnika aktywów trwałych dokonuje się odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej – wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania.
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości składników majątkowych wystąpią przesłanki wskazujące na to, że dokonany w poprzednich okresach odpis aktualizujący jest zbędny lub za wysoki, odpis ten jest odwracany. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w wynik okresu, o ile składnik nie podlegał wcześniej przeszacowaniom - w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie z aktualizacji wyceny.
7. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, a także składniki wartości niematerialnych nie przekazanych jeszcze do użytkowania są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.
8. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości co roku lub częściej, jeżeli zaistnieją okoliczności lub zdarzenia, które mogą powodować utratę jej wartości. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy ośrodków), do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy tych ośrodków) jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie mogą być odwracane w przyszłych okresach.

3.2.5. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

1. Aktywa trwałe zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej lub w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
2. Na różnicę między wartością godziwą, a wyższą od niej wartością bilansową, tworzy się odpis z tytułu utraty wartości.

3. Aktywa trwałe zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.
4. Aktywa trwałe wycofane z aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości księgowej sprzed momentu zaklasyfikowania ich do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, pomniejszonej o amortyzację lub w wartości odzyskiwalnej na dzień podjęcia decyzji o zaniechaniu sprzedaży, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

3.2.6. Leasing

1. W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków, wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat, chyba że można je bezpośrednio przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są one kapitalizowane zgodnie z zasadami dotyczącymi kosztów finansowania zewnętrznego. Płatności warunkowe z tytułu leasingu ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.
2. Aktywa użytkowane w oparciu o zawarte umowy leasingu podlegają amortyzacji według zasad przyjętych dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest wystarczającej pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas dany składnik aktywów jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.
3. Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w zysku lub stracie przez okres trwania leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wypływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.
4. W przypadku otrzymania specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową, z wyjątkiem sytuacji, gdy inna systematyczna podstawa jest bardziej reprezentatywna w odzwierciedleniu konsumpcji korzyści ekonomicznych dostarczanych przez składnik aktywów objęty leasingiem.

3.2.7. Aktywa i zobowiązania finansowe

1. Aktywa i zobowiązania finansowe ujmuje się w chwili, gdy jednostka należąca do Grupy staje się stroną umowy instrumentu finansowego.
2. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych ujmuje się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów nie kwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane. Koszty transakcji bezpośrednio przypisywane nabyciu aktywów finansowych lub przejściu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik ujmuje się bezpośrednio w wynik.
3. Aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii: aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności i aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.
4. Klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych dokonuje się w momencie początkowego ich ujęcia, a tam gdzie to dopuszczalne i odpowiednie – weryfikuje tę klasyfikację na koniec każdego roku obrotowego. Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez wynik.
5. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik obejmują aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz takie, które w momencie

pierwotnego ujęcia zostały wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik. Aktywa lub zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeśli są nabyte w celu odsprzedaży. Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające lub umowy gwarancji finansowych.

6. Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są klasyfikowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozycje krótko – lub długoterminowe w zależności od oczekiwań kierownictwa co do okresu realizacji tych aktywów lub zobowiązań.
7. Skutki wyceny aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik zalicza się do przychodów lub kosztów z tytułu operacji finansowych.
8. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub oddzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.
9. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe mogą być przy początkowym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:
  - a) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
  - b) aktywa lub zobowiązania są częścią grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
  - c) zawierają one wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.
10. Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku. Po wstępnej wycenie pożyczki i należności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Zamortyzowany koszt jest kalkulowany z uwzględnieniem dyskonta lub premii na nabyciu i zawiera opłaty, które są integralną częścią efektywnej stopy oraz koszty transakcyjne. Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie usunięcia (wyłączenia) pożyczki i/ lub należności z bilansu lub po stwierdzeniu utraty ich wartości, jak też w momencie rozliczenia w czasie zamortyzowanego kosztu.
11. Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego i alokacji dochodu odsetkowego na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych wpływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcji i innych premii czy upustów) przez okres prognozowanej użyteczności instrumentu dłużnego lub - w razie konieczności - w krótszym okresie, do wartości bilansowej netto w chwili początkowego ujęcia.
12. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, które posiadają stałe lub dające się określić płatności i stałe terminy zapadalności, i które Grupa ma zamiar utrzymać do dnia zapadalności. Po pierwotnym ujęciu, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Koszt ten jest wyliczony jako wartość wstępnie rozpoznana pomniejszona o spłaty, powiększona lub pomniejszona o skumulowane odpisy, obliczone metodą efektywnej stopy procentowej, różnicy między wartością początkową a wartością końcową (w momencie zapadalności), pomniejszona o odpis z tytułu utraty wartości. Kalkulacja ta obejmuje wszystkie otrzymane lub uiszczone płatności między stronami kontraktu, które są głównym elementem wziętym do obliczenia efektywnej stopy procentowej, koszty transakcyjne oraz inne premie i dyskonta. Straty i zyski są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie usunięcia z bilansu składnika aktywów, w momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości jak też w momencie rozliczenia w czasie zamortyzowanego kosztu.
13. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Po początkowym ujęciu, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej a skutki wyceny odnosi się na kapitał z

aktualizacji wyceny. Na kapitał z aktualizacji wyceny odnoszone są również przeszacowania zmniejszające wartość danego składnika aktywów poniżej jego wartości początkowej lub zamortyzowanego kosztu. W momencie zbycia/realizacji składnika aktywów, skumulowane zyski i straty wcześniej odniesione na kapitał są rozpoznawane w rachunku zysków i strat. Odsetki zapłacone lub otrzymane z inwestycji są wykazywane jako przychód lub koszt, z użyciem efektywnej stopy procentowej. Dywidendy z inwestycji są rozpoznawane w rachunku zysków i strat jako „otrzymane dywidendy”, kiedy prawa do otrzymania płatności zostały ustanowione.

14. Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej - kursu kupna oferowanego na koniec sesji na dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny. Techniki te mogą odnosić się do ostatnich transakcji zawieranych na warunkach rynkowych, bieżących cen rynkowych innych podobnych instrumentów, analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz innych technik/modeli wyceny powszechnie stosowanych na rynku, dostosowanych do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).
15. Aktywa finansowe będące instrumentami kapitałowymi, których wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wycenia się w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości lub ostatnio ustalonej wartości godziwej. W momencie pojawienia się możliwości wiarygodnego oszacowania wartości godziwej pozycje takie są przeszacowywane do wartości godziwej, a zmiany wartości ujmowane zgodnie z zaklasyfikowaniem danej pozycji.
16. Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze.
17. Zobowiązania finansowe nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla danego zobowiązania nie można ustalić harmonogramu spłat, wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Prowizje i koszty związane z powstaniem lub ustalaniem cech finansowych tych zobowiązań podlegają rozliczeniu w czasie w okresie życia zobowiązania metodą liniową lub nominalną stopą procentową.
18. Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych,
  - a) jeżeli istnieją obiektywne dowody na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się o saldo rozpoznanych z tytułu utraty wartości odpisów ujętych na osobnym koncie. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.
  - b) Jeżeli w następnym okresie utrata wartości jest niższa, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat do takiej kwoty, która nie spowoduje, że wartość bilansowa składnika aktywów będzie wyższa od jego zamortyzowanego kosztu.
  - c) jeżeli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszoną o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Odpisów z tytułu utraty wartości nie można odwracać poprzez rachunek zysków i strat w odniesieniu do instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

- d) nie dokonuje się oceny ani odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik, z wyjątkiem sytuacji, gdy wyceniane są one w kwocie innej niż wartość godziwa.
19. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych są wyceniane według ceny nabycia skorygowanej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach podporządkowanych wykazuje się w rachunku zysków i strat jako aktualizację wartości aktywów finansowych. Do jednostek podporządkowanych zalicza się jednostki zależne, współzależne oraz stowarzyszone.
  20. Wyłącza się z ksiąg rachunkowych składnik aktywów finansowych lub jego część, jeśli jednostka przenosi zgodnie dany składnik aktywów oraz przekazuje niemalże całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z danym składnikiem aktywów, jeśli prawa do uzyskania środków pieniężnych wynikające z danej pozycji wygasły lub jednostka zrzekła się tych praw. Pomimo przeniesienia lub sprzedaży składnika aktywów jednostka zachowuje składnik aktywów w swoich księgach, jeśli zachowała niemalże całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z daną pozycją. Jeśli jednostka zachowała częściowe ryzyko lub/i częściowe korzyści związane z danym składnikiem, pozostawia go w księgach w części w jakiej jest dalej zaangażowana w ten składnik, jeśli zachowała kontrolę nad daną pozycją.
  21. Aktywa finansowe nabyte lub sprzedane w ramach standardowych transakcji ujmuje się i wyksięgowuje w dacie transakcji. Standardowe transakcje to transakcje nabycia lub sprzedaży aktywów finansowych wymagające dostarczenia tych aktywów w terminie ustalonym w regulacjach lub konwencjach przyjętych na rynku.
  22. Składnik zobowiązań finansowych lub jego część podlega wyłączeniu z ksiąg rachunkowych w przypadku, gdy zobowiązanie wygasa. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub upłynął termin jego dochodzenia.

3.2.8. Zapasy

1. W pozycji zapasów ujmowane są materiały, towary przeznaczone na sprzedaż, produkty i prace w toku oraz wyroby gotowe przeznaczone do sprzedaży.
2. Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych ujmuje się w księgach rachunkowych według cen zakupu lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.
3. Koszty zapasów są ustalane według następujących zasad:
  - a) w drodze szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć
  - b) metodą pierwsze weszło-pierwsze wyszło (FIFO).
4. Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkową cenę sprzedaży zapasów pomniejszoną o wszelkie szacowane koszty dokończenia produkcji / wykonania usługi i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.
5. Zapasy, które utraciły swoją wartość obejmuje się odpisem aktualizującym. Odpisy aktualizujące wartość zapasów, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty/przychody operacyjne.

3.2.9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym 3 miesięcy.
2. Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Środki pieniężne w walucie obcej przeliczane są na dzień bilansowy po kursie średnim NBP z dnia bilansowego.
3. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

3.2.10. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

1. Transakcje wyrażone w walutach obcych na moment ich początkowego ujęcia są przeliczane na złote polskie:
  - a) po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, za pośrednictwem którego następuje transakcja kupna/sprzedaży walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
  - b) po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji chyba, że w innym wiążącym Grupę dokumencie ustalony został inny kurs - w przypadku pozostałych operacji oraz zapłaty należności lub zobowiązań za pośrednictwem konta walutowego.
2. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przeliczane są na dzień kończący okres sprawozdawczy przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu NBP, ustalonego dla danej waluty w dniu wyceny bilansowej.
3. Różnice kursowe powstałe z przeliczenia na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów i kosztów finansowych, z wyjątkiem:
  - a) różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
  - b) różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym; oraz
  - c) różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych pierwotnie w pozostałych całkowitych dochodach oraz przenoszone z kapitału na zysk/stratę w momencie zbycia inwestycji netto.

3.2.11. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Pozostałe należności zalicza się do długoterminowych.
2. Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmowane są początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty
3. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której odpis dotyczy.
4. Odpisy z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się, gdy uzyskanie pełnej kwoty należności przestaje być prawdopodobne. Wartość należności jest obniżana o odpis ujęty na koncie odpisów.
5. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość należności dokonuje się odpisu odwrotnego przywracając tym samym ich pierwotną wartość.

3.2.12. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Pozostałe zobowiązania zalicza się do długoterminowych.
2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są na dzień powstania według wartości nominalnej a na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagającej zapłaty tj. wartości nominalnej z dnia ich powstania z uwzględnieniem:
  - odsetek należnych (z otrzymanych od kontrahentów a uznanych przez spółkę not odsetkowych),
  - kwot waloryzacji roszczenia, zgodnie z warunkami umowy,
  - różnic kursowych, wynikających z wyceny po obowiązującym kursie
3. Zobowiązania w walutach obcych w momencie powstania oraz na dzień bilansowy ujmowane są według średniego kursu ustalonego przez NBP dla danej waluty. Różnice kursowe powstałe

na dzień wyceny lub w dniu płatności wynikające z różnicy pomiędzy kursem waluty na ten dzień, a kursem waluty w dniu powstania zobowiązania, odnoszone są odpowiednio na przychody lub koszty operacji finansowych.

4. Zobowiązania warunkowe nabyte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo w wartości godziwej na dzień nabycia. W kolejnych dniach bilansowych zobowiązania warunkowe wycenia się w wyższej spośród dwóch wartości: tej, którą ujęto by zgodnie z MSR 37 lub wartości ujętej początkowo pomniejszonej o umorzenie ujęte zgodnie MSR 18 „Przychody”.

3.2.13. Rozliczenia międzyokresowe kosztów

1. Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów dokonywane są wówczas, jeżeli koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Do kosztów rozliczanych w czasie zalicza się przede wszystkim: opłacone z góry prenumeraty, składki na ubezpieczenia majątkowe, czynsze oraz nakłady na prace rozwojowe.
2. Rozliczenia międzyokresowe biernie kosztów stanowią prawdopodobne zobowiązania przypadające do zapłaty, wynikające w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez jej kontrahentów, a także kwoty należne pracownikom. Do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się przede wszystkim: rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi oraz nagród z zysku. Biernie rozliczenia są prezentowane w pozycji zobowiązań.
3. Odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu, wielkości i świadczeń lub utraty ich wartości.
4. Czas i sposób rozliczania uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów wyznaczony jest z zachowaniem zasady ostrożności na okres, którego dotyczy.

3.2.14. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

1. W tej pozycji ujmuje się przychody stanowiące równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków na świadczenia, które zostaną wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych, przyjęte nieodpłatnie, w tym także w drodze darowizny, środki trwałe w budowie, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, oraz środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia wyżej wymienionych.
2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują przede wszystkim środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych oraz prac rozwojowych, rozliczane równolegle do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

3.2.15. Dotacje

1. Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.
2. Dotacje których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych, ujmuje się w pozycji rozliczeń międzyokresowych, a następnie stopniowo, drogą systematycznych odpisów odnosi do przychodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.
3. Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie jako przychód w poszczególnych okresach, w sposób współmierny do kosztów, które te dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje należne jako rekompensata za już poniesione koszty lub straty lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego bez ponoszenia przyszłych kosztów, ujmowane są jako przychód w okresie, w którym stają się należne.
4. Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje te mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmowane są jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.
5. Dotacje niepieniężne są ujmowane w księgach w wartości godziwej.
6. Dotacje rządowe należne jako kompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.

7. Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustalona z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

3.2.16. Świadczenia pracownicze

1. Grupa tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze. Rezerwy wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w wiarygodnie uzasadnionej oszacowanej wartości. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują odprawy emerytalne. Odprawy emerytalne wypłacane są pracownikom uprawnionym w momencie przejścia na emeryturę lub rentę i wynikają z odrębnych ustaw.
2. Grupa tworzy na dzień bilansowy rezerwę na bieżącą wartość odpraw emerytalnych, do których pracownicy nabyli prawo do tego dnia, z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe, metodą aktuarialną, zgodnie z wytycznymi MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Rezerwa ta obciąża pozostałe koszty operacyjne.
3. Rezerwy rozwiązuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartością zrealizowanych wypłat w korespondencji ze zobowiązaniami.

3.2.17. Rezerwy i umowy rodzące obciążenia

1. Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.
2. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty i są rozpoznawane w kosztach finansowych lub kosztach operacyjnych.
3. Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień sprawozdawczy i aktualizuje w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.
4. Rezerwa jest rozwiązywana jeśli przestało być prawdopodobne, że wystąpienie wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne będzie niezbędne do wypełnienia obowiązku. Rozwiązanie rezerwy jest rozpoznawane w przychodach finansowych lub przychodach operacyjnych.
5. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.
6. Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.2.18. Kapitały własne

1. Kapitały własne ujmuje się w wartości nominalnej, wg rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.
2. Kapitał własny stanowią:
  - a) Kapitał podstawowy (akcyjny),
  - b) Akcje własne (wielkość ujemna),
  - c) Nadwyżka ze sprzedaży akcji własnych powyżej wartości nominalnej,
  - d) Kapitał zapasowy,
  - e) Kapitał rezerwowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem oraz obejmujący inne skumulowane całkowite dochody, na które składają się:
    - skumulowane przychody/koszty z aktualizacji wyceny – kapitał z aktualizacji wyceny,

- skumulowane przychody/koszty z wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży,
  - skutki podatkowe odnoszące się do skumulowanych przychodów/kosztów ujętych w innych skumulowanych całkowitych dochodach
- f) Zyski zatrzymane, obejmujące zysk/stratę netto okresu bieżącego oraz nie podzielone wyniki lat ubiegłych,
  - g) Pozostałe składniki kapitału własnego
  - h) Udziały niekontrolujące – kapitał tworzony jest w oparciu o posiadane udziały udziałowców mniejszościowych w kapitale zakładowym jednostek zależnych.
  - i) Kapitały podstawowe, zapasowe oraz rezerwowe wykazywane są w sprawozdaniu skonsolidowanym, po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych.

3.2.19. Przychody

1. Przychody ze sprzedaży są ujmowane w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, w zwykłym toku działalności operacyjnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i upusty.
2. Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmuje się jeśli jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów oraz gdy nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli, kwotę przychodów można oszacować w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody i koszty, które dotyczą tej samej transakcji ujmowane są równolegle (współmierność przychodów i kosztów).
3. Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez jednostkę korzyści ekonomicznych z tytułu przeprowadzonej transakcji, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ujmuje się w okresie, w którym świadczono usługi w oparciu o „metodę stopnia zaawansowania”, określonego na podstawie stosunku faktycznie wykonanych prac.

3.2.20. Koszty

1. Przez koszty rozumiane są uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub Zarząd.
2. Koszty ujmuje się w zysku lub stracie na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności
3. Wartość sprzedanych towarów i materiałów jest to wartość sprzedanych towarów i materiałów w cenie zakupu współmierna do przychodów ze sprzedaży z tego tytułu.
4. Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym. Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów ujętych w zysku lub stracie przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

3.2.21. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są to przychody i koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną jednostki, w zakresie m.in.:

- zysków lub strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- zysków lub strat z likwidacji środków trwałych,
- aktualizacji wyceny aktywów niefinansowych,
- odszkodowań, kar, grzywien, dotacji,
- otrzymania lub przekazania darowizn,
- opłat sądowych,
- utworzenia lub rozwiązania rezerw na przyszłe ryzyko,
- odpisania przedawnionych i umorzonych zobowiązań lub należności,
- ustalenia rzeczywistych różnic remanentowych

3.2.22. Przychody i koszty finansowe

1. Przychody finansowe są to przychody z operacji finansowych, a w szczególności z tytułu dywidend (udziału w zyskach), odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, nadwyżek dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
2. Koszty finansowe są to poniesione koszty operacji finansowych, a w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji ich wartości, nadwyżek ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
3. Przychody z tytułu odsetek ujmowane są tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych z tytułu przeprowadzonej transakcji, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej.
4. Przychody z tytułu dywidend (udziału w zyskach) ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

3.2.23. Podatek dochodowy

1. Podatek dochodowy za dany okres, obejmuje:
  - część bieżącą,
  - część odroczoną.
2. Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.
3. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku podatkowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu oraz kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Podatek bieżący jest wyliczany z zastosowaniem stawek i przepisów podatkowych, obowiązujących w danym roku obrotowym.
4. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

3.2.24. Podatek odroczony

1. Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice występujące na dzień sprawozdawczy między wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym.
3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku tworzone są od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.
4. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie jest ujmowana, jeżeli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik brutto.

5. Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.
6. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego, obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.
7. Grupa kompensuje ze sobą rezerwę i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyłącznie wtedy, jeżeli posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.
8. Podatek odroczonego ujmowany jest w zysku lub stracie danego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy skutki finansowania zdarzeń powodujących powstanie podatku odroczonego ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym.

3.2.25. Zysk na jedną akcję

Zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

3.2.26. Sporządzanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zasady konsolidacji

1. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdania finansowego jednostki dominującej oraz sprawozdań finansowych jednostek kontrolowanych przez Spółkę dominującą (jednostek zależnych). Kontrola jest osiągnięta w przypadku gdy Spółka
  - posiada władzę nad danym podmiotem,
  - podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
  - ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.Spółka weryfikuje swoją kontrolę nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.
2. Jeżeli Spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:
  - wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
  - potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
  - prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
  - dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.
3. Konsolidacja spółki zależnej rozpoczyna się w momencie uzyskania nad nią kontroli przez Spółkę, a kończy w chwili utraty tej kontroli. Dochody i koszty jednostki zależnej nabytej lub zbytej w ciągu roku ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w okresie od daty przejęcia przez Spółkę kontroli do daty utraty kontroli nad tą jednostką zależną. Wynik finansowy i wszystkie składniki pozostałych całkowitych dochodów przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawnym kontroli. Całkowite dochody spółek zależnych przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niedającym kontroli, nawet jeżeli powoduje to powstanie deficytu po stronie udziałów niedających kontroli.
4. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ujmowane są pełne dane finansowe spółki PROCAD oraz spółek będących pod jej kontrolą.

5. Sprawozdania finansowe jednostek kontrolowanych sporządzone są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostek zależnych dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.
6. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy oraz nie zrealizowane zyski, podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej. Wyłączeniu podlegają również nie zrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.
7. Udziały niedające kontroli w Grupach zależnych prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Zysk/strata (netto) okresu przypadający udziałom niesprawującym kontroli wykazywany jest w rachunku zysku i strat w odrębnej pozycji jako element rozliczenia zysku okresu spółek Grupy, objętych konsolidacją pełną.
8. Proporcja podziału wyniku oraz zmian w kapitale własnym jednostki zależnej, pomiędzy jednostkę dominującą a udziały niekontrolujące, ustalana jest w oparciu o bezpośredni udział w kapitale jednostki zależnej a także potencjalne prawa głosu, które dają w okresie sprawozdawczym dostęp do korzyści ekonomicznych, związanych z posiadaniem udziałów w jednostce gospodarczej.
9. Wszystkie inwestycje, które na dzień nabycia spełniają definicję aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży według warunków, określonych w MSSF 5, Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, ujmowane są zgodnie z postanowieniami tego standardu, tzn. ujmowane są w odrębnej pozycji aktywów, obejmujących ich wartość w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zaś w zobowiązaniach odrębnie wykazywana jest ich wartość w wartości godziwej.

Zmiany udziałów właścicielskich Grupy w jednostkach zależnych

1. Zmiany udziałów Grupy w jednostkach zależnych nieskutkujące utratą kontroli rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansowa udziałów zapewniających Grupie kontrolę oraz udziałów niedających kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostkach zależnych. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niedających kontroli a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnosi się bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje właścicielom Spółki.
2. W momencie utraty przez Grupę kontroli nad jednostką zależną oblicza się zysk lub stratę - jako różnicę ustaloną pomiędzy:
  - a) sumą wartości godziwej otrzymanej zapłaty oraz wartości godziwej udziałów pozostających w Grupie oraz
  - b) wartością bilansową aktywów (z uwzględnieniem wartości firmy) i zobowiązań jednostki zależnej i udziałów niesprawujących kontroli- oraz ujmuje się w wyniku.

W przypadku, gdy aktywa spółki zależnej są wyceniane w kwocie przeszacowanej lub wartości godziwej i wynikający z tego skumulowany zysk lub strata jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach i odnoszony do kapitału, wartości uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym rozlicza się w taki sposób, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiednie składniki aktywów (tj. przenosi się na wynik lub bezpośrednio do zysków zatrzymanych, zgodnie z zasadami odpowiedniego MSSF). Wartość godziwa inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej pozostających w Grupie na dzień utraty kontroli (po zbyciu), uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub za początkowy koszt inwestycji w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Połączenia jednostek gospodarczych

1. Przejęcia innych podmiotów i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą przejęcia.
2. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, zaciągniętych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Istotne koszty bezpośrednio związane z przejęciem ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek

- gospodarczych, o ile spełniają warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3:
- aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmuje się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
  - zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanymi na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia, oraz
  - aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe
3. Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmuje się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazijnym nabyciu.
  4. Jeżeli zapłata przekazana w transakcji połączenia jednostek gospodarczych obejmuje aktywa lub zobowiązania wynikające z umowy o zapłacie warunkowej, zapłatę tę wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje jako część wynagrodzenia przekazanego w transakcji połączenia jednostek gospodarczych. Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej kwalifikujące się jako korekty za okres objęty wyceną uwzględnia się retrospektywnie, w korespondencji z odpowiednimi korektami wartości firmy. Korekty dotyczące okresu wyceny to takie, które są wynikiem uzyskania dodatkowych informacji dotyczących „okresu objętego wyceną” (który nie może być dłuższy niż jeden rok od dnia przejęcia), dotyczących faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań podlega przeszacowaniu na kolejne dni sprawozdawcze zgodnie z MSR 39 lub MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, a wynikające z przeszacowania zyski lub straty ujmuje się w wynik.
  5. Udziały niekontrolujące stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo według proporcjonalnego udziału w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia. Inne rodzaje udziałów niedających kontroli wycenia się w wartości godziwej lub inną metodą przypisaną w MSSF.
  6. W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.
  7. Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, nie jest kompletne, Grupa prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym tymczasowe kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie jest niekompletne. W okresie wyceny Grupa koryguje tymczasowe kwoty ujęte na dzień przejęcia (patrz wyżej) lub ujmuje dodatkowe aktywa albo zobowiązania dla odzwierciedlenia nowych faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia, które, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych kwot na ten dzień.

Wartość firmy

1. Wartość firmy powstająca przy przejęciu jednostek zależnych jest początkowo ujmowana jako składnik aktywów według kosztu nabycia, stanowiącego nadwyżkę pomiędzy:
  - a) sumą wartości godziwej przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niesprawujących kontroli w jednostce przejmowanej oraz w przypadku połączenia jednostek gospodarczych realizowanego etapami, wartości w dniu przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego do jednostki przejmującej, a
  - b) udziałem Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki, ujmowanych na dzień przejęcia
2. W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna, ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.
3. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według kosztu ustalonego na dzień przejęcia tego podmiotu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.
4. Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych.
5. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach.
6. W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

4. Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności Grupy Kapitałowej w prezentowanym okresie

Działalność Grupy nie wykazuje szczególnej sezonowości lub cykliczności w okresie śródrocznym. Jedynie w czwartym kwartale roku kalendarzowego realizowana jest rokrocznie wyższa sprzedaż niż w pozostałych kwartałach, co jest spowodowane realizacją budżetów inwestycyjnych zaplanowanych przez klientów na dany rok.

5. Połączenia jednostek gospodarczych

W omawianym okresie sprawozdawczym nie miało miejsce połączenie z innymi jednostkami gospodarczymi.

6. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych wyniki Grupy Kapitałowej PROCAD prezentowane są w podziale na segmenty, które pokrywają się z obszarami działalności w ramach branży informatycznej. Grupa składa się zatem z następujących segmentów operacyjnych:

- oprogramowanie komputerowe - sprzedaż i usługi
- sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego,
- sprzedaż usług szkoleniowych dla dorosłych,

- sprzedaż inżynierskich usług obliczeniowych oraz usług w zakresie wykorzystania technik komputerowego wspomaganego projektowania (CAD/CAE) w przemyśle i nauce.
- wdrożenia rozwiązań CAD dla dużych odbiorców branży mechanicznej i przemysłu

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest wynik operacyjny segmentów. Koszty ogólnego zarządu, pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do poszczególnych segmentów.

Aktywa Grupy nie podlegają alokacji do poszczególnych segmentów działalności i są monitorowane na poziomie Grupy.

Ceny transakcyjne stosowane w transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązаныmi.

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat przychodów oraz zysku / (straty) w odniesieniu do segmentów operacyjnych Grupy PROCAD za okres dziewięciu miesięcy zakończony odpowiednio 30 września 2017 r. i 2016 r.:

Okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2017	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Usługi inżynierskie	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	18 437	3 508	1 370	6 621	2 583	240	32 759	0	32 759
Sprzedaż między segmentami	1 827	34	3	215	19	60	2 158	-2 158	0
Przychody segmentu ogółem	20 264	3 542	1 373	6 836	2 602	300	34 917	-2 158	32 759
Zysk/(strata) segmentu	1 475	260	322	600	290	300	3 247	-58	3 189
Koszty ogólnego zarządu									-2 860
Pozostałe przychody/koszty operacyjne									56
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej									385
Przychody/Koszty finansowe netto									2
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego									-137
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy									250
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej									328
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy mniejszościowych									-78
Całkowity dochód/(strata) netto za okres									250

Okres sześciu miesięcy zakończony 30 września 2016	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Usługi inżynierskie	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	18 316	5 098	1 177	6 841	3 848	463	35 743	0	35 743
Sprzedaż między segmentami	2 871	48	2	312	17	25	3 275	-3 275	0
Przychody segmentu ogółem	21 187	5 146	1 179	7 153	3 865	488	39 018	-3 275	35 743

Zysk/(strata) segmentu	1 214	155	184	586	468	488	3 095	-45	3 050
Koszty ogólnego zarządu									-2 772
Pozostałe przychody/koszty operacyjne									51
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej									329
Przychody/Koszty finansowe netto									133
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego									-173
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy									289
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej									352
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy mniejszościowych									-63
Całkowity dochód/(strata) netto za okres									289

Grupa działa przede wszystkim na obszarze Polski. Nakłady i aktywa dotyczące segmentów poza terenem Polski wynoszą mniej niż 10% odpowiednich wartości. Jednostka zależna DESART dokonuje zarówno sprzedaży krajowej jak i zagranicznej. Główne kierunki sprzedaży zagranicznej to Niemcy, Wielka Brytania, Szwajcaria. W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa osiągnęła w tych obszarach następujące wyniki:

	Przychody ze sprzedaży	Koszt własny sprzedaży	Zysk brutto ze sprzedaży
Sprzedaż zagraniczna	2 114	1 527	587
Sprzedaż krajowa	30 645	22 747	7 898
Razem	32 759	24 274	8 485

7. Działalność zaniechana

W okresie trzech miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku Grupa nie zaniechała żadnej z prowadzonych działalności.

8. Rzeczowe aktywa trwałe

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Stan na dzień	
	30 września 2017	31 grudnia 2016
Grunty	1 747	1 747
Budynki, lokale i budowle	55	68
Urządzenia techniczne i maszyny	283	179
Środki transportu	566	763
Meble i wyposażenie	1	3
Środki trwałe w budowie	260	66
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	2 913	2 826

Nabycia i sprzedaż

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku, Grupa nabyła aktywa o wartości 408 tys. zł a w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku o wartości 7 tys. zł. Nabyte w 2017 roku rzeczowe aktywa trwałe to głównie sprzęt komputerowy zakupiony przez jednostkę dominującą oraz rozpoczęta inwestycja związana z budową centrum badawczo rozwojowego.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku Grupa dokonała sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych o wartości netto 0 tys. zł, osiągając zysk netto na sprzedaży w kwocie 8 tys. zł (3 tys. zł zysku netto w 2016 roku).

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego

Grupy środków trwałych	Stan na dzień					
	30 września 2017			31 grudnia 2016		
	Wartość początkowa - aktywowany leasing	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto	Wartość początkowa - aktywowany leasing	Skumulowane umorzenie	Wartość księgową netto
Maszyny i urządzenia	741	676	65	734	620	114
Środki transportu	1 896	1 355	541	1 836	1 107	729
Meble i wyposażenie	43	43	0	43	43	0
Razem	2 680	2 074	606	2 613	1 770	843

Zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Grupa nie posiada zobowiązań na rzecz zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

9. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na dzień 30 września 2017 roku Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	30 września 2017	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę				
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 622	2 622	0	0
Pożyczki i należności własne				
Udzielone pożyczki	180	0	0	180
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	7 129	0	7 129	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Instrumenty kapitałowe	3	0	0	3
Instrumenty dłużne	523	523	0	0
RAZEM	10 457	3 145	7 129	183

Aktywami wycenianymi w wartości godziwej przez zysk lub stratę są jednostki uczestnictwa funduszy KBC Gamma SFIO oraz KBC Obligacji Korporacyjnych, zarządzanych przez KBC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA. Jednostki uczestnictwa można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniej długości takiej lokaty. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa jest w posiadaniu jednostek uczestnictwa w tych funduszach o łącznej wartości nominalnej 2 527 tys. zł oraz wartości godziwej 2 622 tys. zł.

Jednostki uczestnictwa funduszu KBC SFIO są przez Grupę wyceniane w wartości godziwej przez wynik, na podstawie ich opublikowanej wartości rynkowej.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Grupa zakwalifikowała instrumenty dłużne, którymi są obligacje o następującej charakterystyce:

OBLIGACJE	Termin zapadalności	Oprocentowanie roczne	Wartość emisyjna	30 września 2017	31 grudnia 2016
Obligacje Mostostal Infrastruktura Sp. z o.o.	20 sierpnia 2016	WIBOR 6M+6,5 p.p.	500	523	523
Obligacje POLBRAND SA seria G	6 czerwca 2016	9%	200	0	0
			700	523	523

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa wykazuje obligacje Mostostal Infrastruktura, które zostały wycenione w kwocie wymaganej zapłaty, wraz z należnymi a nieuregulowanymi odsetkami. PROCAD wystąpiła do Spółki Mostostal Infrastruktura z żądaniem przedterminowego wykupu obligacji oraz w następstwie niedokonania tego wykupu skierowano do sądu pozew o zapłatę. Sądowy nakaz zapłaty został wydany w dniu 31 grudnia 2014 roku. Wobec wpłynięcia w 2015 roku sprzeciwu od dłużnika toczyło się postępowanie sądowe i w dniu 18 sierpnia 2016 roku Sąd wydał w niniejszej sprawie wyrok uwzględniający w całości roszczenie, zgodnie z żądaniem pozwu. Grupa oczekuje obecnie na uprawomocnienie się wyroku. Ze względu na fakt, że obligacje te zostały zabezpieczone na nieruchomości wycenionej na 10 340 tys. zł a zabezpieczenie to pokrywa łączną wartość emisji wraz z odsetkami, w ocenie Zarządu Grupy, mimo działań dłużnika zmierzających do przedłużenia postępowania, całość zainwestowanej kwoty zostanie Grupie zwrócona wraz z należnymi odsetkami.

W 2016 roku Grupa dokonała odpisu z tytułu utraty wartości obligacji POLBRAND Spółki z o.o., w wysokości 200 tys. zł. Obligacje serii G nie zostały wykupione przez emitenta. W dniu 9 lutego 2017 roku zostało otwarte postępowanie sanacyjne wobec POLBRAND. Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2017 roku sąd umorzył postępowanie sanacyjne ze względu na utratę przez dłużnika zdolności do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu oraz zobowiązań, które nie mogą zostać objęte układem. Postanowienie nie jest prawomocne. Dłużnik zapowiedział złożenie zażalenia na to postanowienie.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Żaden z instrumentów nie został także przesunięty z/do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

10. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa nie zaciągnęła żadnych kredytów bankowych.

W omawianym okresie nie zostały zaciągnięte ani udzielone pożyczki podmiotom spoza Grupy PROCAD.

Na dzień 30 września 2017 roku jedyną pożyczką była pożyczka udzielona Panu Tomaszowi Dobrosielskiemu przez jednostkę dominującą o następującej charakterystyce:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Odsetki	Razem saldo pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
TOMASZ DOBROSIELSKI	180	0	180	2018-12-31	roczne: WIBOR 1M+ 3p.%
Pożyczki udzielone razem	180	0	180		

11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla celów śródrocznego skróconego sprawozdania z przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się z pozycji przedstawionych w poniższej tabeli:

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	Stan na dzień	
	30 września 2017	31 grudnia 2016
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	1 171	1 150
Lokaty krótkoterminowe	2 589	2 262
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w bilansie	3 760	3 412
Kredyty w rachunkach bieżących	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	3 760	3 412

12. Zmiana wartości szacunkowych

12.1. Informacja o zmianach z tytułu rezerw

Tytuł	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	zmiana
Rezerwa na urlopy pracownicze	0	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	181	243	-62
Rezerwa na świadczenia emerytalne	50	50	0
Ogółem	231	293	-62

12.2. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	zmiana
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	217	243	-26
Aktualizacja należności	71	75	-4
Odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych	98	98	0
niewypłacone wynagrodzenia i składki ZUS	38	49	-10
aktualizacja zapasów	0	0	0
różnice kursowe ujemne	0	2	-2
leasing środków trwałych	0	0	0
rezerwa na przyszłe koszty	0	0	0
rezerwa na świadczenia pracownicze	9	9	0
korekty konsolidacyjne	0	10	-10
Rezerwy brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	181	243	-62
dotądnie różnice kursowe	0	2	-1
amortyzacja podatkowa	78	86	-8
leasing środków trwałych	46	48	-2
Różnica z wyceny bilansowej aktywów finansowych	44	32	11
Różnice przejściowe między przychodem księgowym i podatkowym	14	76	-61
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej *	41	14	27
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej *	-5	-14	9

* Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została w prezentowanych okresach sprawozdawczych, w poszczególnych jednostkach Grupy Kapitałowej skompensowana z rezerwą z tytułu

odroczonego podatku dochodowego. W bilansie skonsolidowanym natomiast podatek odroczonego dotyczący jednostki dominującej nie jest kompensowany z podatkiem odroczonego dotyczącym jednostek zależnych.

13.3 Informacja o dokonanych odpisach aktualizujących

Odpisy (w tys. zł)	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	zmiana
należności krótkoterminowe	501	537	-36
zapasy	0	0	0
środki trwałe	0	0	0
aktywa finansowe	514	514	0
Ogółem	1 015	1 051	-36

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w wysokości 314 tys. zł dotyczy odpisu 100% udziałów w spółce zależnej Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku oraz w wysokości 200 tys. zł dotyczy obligacji POLBRAND Spółki z o.o. Podstawa utworzenia odpisu została opisana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2016 rok w punkcie 10.3.

13. Informacje o kosztach według rodzaju

Koszty wg rodzaju	Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2017	30 września 2016
Amortyzacja	526	470
Zużycie materiałów i energii	443	340
Usługi obce	9 067	10 098
Podatki i opłaty	71	62
Wynagrodzenia	6 622	6 893
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 258	1 247
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym	1 000	1 457
- podróże służbowe	373	470
- reklama	467	819
- ubezpieczenia	92	88
- pozostałe	68	80
Koszty według rodzaju, razem	18 987	20 568
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	166	136
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0
Koszty sprzedaży	-5 296	-5 835
Koszty ogólnego zarządu	-2 860	-2 772
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	10 997	12 097

14. Zmiany zobowiązań lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego nie nastąpiły zmiany aktywów i zobowiązań warunkowych.

Grupa nie posiada należności warunkowych. Grupa posiada jedynie zobowiązania warunkowe w postaci weksli własnych In blanco stanowiących zabezpieczenie zawartych umów leasingu.

15. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017 roku:

Lp	Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązаныm	Zakup od podmiotów powiązanych	Należności z wyjątkiem pożyczek	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek
1	Jednostki zależne	1 985	167	423	38
1.1	Projekt - Biz Spółka z o.o.	0	0	0	0
1.2	CADOR Spółka z o.o.	71	148	36	37
1.3	DES ART Spółka z o.o.	10	0	0	0
1.4	AUTOR KSI Spółka z o.o.	1 904	19	387	1
2	Kluczowe kierownictwo	0	0	0	0
3	Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo *	57	574	67	51
3.1	Dom Maklerski Capital Partners Spółka Akcyjna	0	0	0	0
3.2	FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	16	0	0
3.3	WM Pracownia Projektowania Miasta Spółka z o.o.	21	0	24	0
3.4	APA Jarzyńska	16	181	30	17
3.5	BOARCH	16	175	13	17
3.6	AGTIM Agnieszka Horeczy	4	121	0	17
3.7	TENCONCEPT Hubert Kowalski	0	0	0	0
3.8	Safkom - Zbigniew Safuryn	0	81	0	0

* pozycja obejmuje członków Zarządu i Rady Nadzorczej Emitenta i spółek Grupy Kapitałowej, ich małżonków, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych oraz inne bliskie im osoby

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych. Zaległe zobowiązania/należności na koniec okresu są nieoprocentowane i rozliczane gotówkowo lub bezgotówkowo. Należności lub zobowiązania wobec podmiotów powiązanych nie zostały objęte żadnymi gwarancjami udzielonymi lub otrzymanymi. Nie są one także zabezpieczone w innych formach. Na koniec okresu obrotowego tj. 30 września 2017 roku Grupa nie utworzyła żadnego odpisu na należności wątpliwe dotyczące kwot należności od podmiotów powiązanych.

Pożyczki udzielone podmiotom powiązаныm

Na dzień 30 września 2017 roku nie występują pożyczki udzielone podmiotom powiązаныm.

16. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

17. Emisja, wykup i spłata nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie, którego dotyczy niniejszy raport, Grupa PROCAD nie przeprowadzała emisji, jak i wykupu oraz spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

18. Informacje dotyczące wypłaconej lub zadeklarowanej dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

W opisywanym okresie nie miała miejsca wypłata dywidendy akcjonariuszom ani też nie zadeklarowano jej wypłaty. Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PROCAD SA z dnia 29 maja 2017 roku zysk za 2016 rok został w całości przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego.

W roku 2016 roku dywidenda również nie była wypłacana a zysk netto za 2015 rok został w całości przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego.

19. Zarządzanie kapitałem

Cele i zasady zarządzania kapitałem stosowane przez Grupę są spójne z celami i zasadami, które były opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

20. Czynniki wpływające na wynik finansowy

Grupa prowadzi działalność gospodarczą głównie w Polsce, w związku z czym czynniki makroekonomiczne dotyczące Polski, takie jak dynamika PKB, stopy procentowe i kursy walut oraz stopa bezrobocia, kształtowanie się polityki fiskalnej oraz monetarnej, a także poziomy wydatków inwestycyjnych i sytuacja finansowa przedsiębiorstw wraz z różnymi innymi czynnikami mają istotny wpływ na popyt ze strony klientów na produkty i usługi oferowane przez Grupę.

Na wyniki działalności w okresie trzech kwartałów 2017 roku wpływ miały zmiany zasad licencjonowania oprogramowania Autodesk, polegające na stopniowym przechodzeniu z modelu inwestycyjnego (zakup licencji wieczystych) do bardziej elastycznego modelu eksploatacyjnego (zakup licencji czasowych dostosowanych do bieżącego zapotrzebowania klientów), które przyczyniły się do spadku wartości sprzedaży tego oprogramowania. Jednocześnie wzrosły przychody z platformy informatycznej ARCHISPACE.

Grupa odczuwała także pozytywne efekty uruchomienia dotacji z funduszy Unii Europejskiej na szkolenia w zakresie kapitału ludzkiego. W ramach polityki spójności na lata 2014-2020 UE zaplanowała wielomiliardowy budżet na szeroko pojętą innowacyjność i edukację. Środki te są uruchamiane, co wpłynęło i nadal powinno przekładać się na wzrost popytu na usługi szkoleniowe oferowane przez Grupę.

Istotnym czynnikiem wpływającym na wyniki Grupy jest nadal konkurencja, wpływająca na zmniejszenie osiągniętych marż, w związku z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów pozyskiwania klientów.

Wewnętrznym czynnikiem istotnym dla rozwoju Grupy jest utrzymanie wysokich kompetencji oraz dobrej motywacji pracowników a także zwiększanie efektu synergii z pozostałymi spółkami Grupy Kapitałowej i wzajemnie wykorzystanie ich biznesowych potencjałów. Do istotnych czynników zależnych od Grupy wpływających na osiągnięte przez nią wyniki są również:

- intensywne działania marketingowe mające na celu zwiększenie rozpoznawalności Spółki na rynku oraz wzrostu sprzedaży,
- działania wpływające na umocnienie pozycji lidera sprzedaży produktów Autodesk oraz lidera rozwiązań CAD w kraju,
- konsekwentne wdrażanie do sprzedaży własnych produktów i stały ich rozwój,
- dążenie do obniżenia kosztów funkcjonowania jako następstwa doskonalenia procesów wewnętrznych we wszystkich obszarach działalności oraz organizacji wewnętrznej grupy kapitałowej,
- stabilna sytuacja ekonomiczno – finansowa Podmiotu Dominującego, charakteryzująca się niskim zadłużeniem zewnętrznym oraz wysokim udziałem kapitału własnego w finansowaniu działalności.

21. Opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Grupy kapitałowej PROCAD

1. Przychody netto Grupy ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów w III kwartale 2017 roku wyniosły 10 843 tys. zł (w 2016 roku: 12 139 tys. zł) i były niższe o 1 296 tys. zł (tj. o 10,68%) od osiągniętych w III kwartale 2016 roku. Narastająco za trzy kwartały 2017 roku Grupa osiągnęła 8,35 % spadek przychodów ze sprzedaży w porównaniu do trzech kwartałów 2016 roku (32 759 tys. zł w 2017 roku i 35 743 tys. zł w 2016). Na obniżenie przychodów ze sprzedaży w okresie trzech kwartałów 2017 roku wpłynął przede wszystkim spadek sprzedaży oprogramowania związany z transformacją systemu licencyjnego Autodesk oraz spadek sprzedaży usług inżynierskich. Jednocześnie na uwagę zasługuje fakt, że nastąpił wzrost ilości sprzedanych nowych licencji oprogramowania Autodesk, co stanowi dobrą bazę do sukcesywnego zwiększania przychodów w przyszłości w aktualnym modelu licencyjnym.
2. W trzecim kwartale 2017 roku Grupa osiągnęła zysk ze sprzedaży w wysokości 3 127 tys. zł oraz marżę brutto ze sprzedaży w wysokości 29%. W analogicznym okresie roku poprzedniego Grupa osiągnęła zysk ze sprzedaży w wysokości 3 014 tys. zł oraz 25 % marżę brutto ze sprzedaży. Marża brutto za trzy kwartały osiągnęła poziom 26% w 2017 roku oraz 25% w 2016 roku a zysk brutto ze sprzedaży narastająco wyniósł 8 485 tys. zł i 8 885 tys. zł w 2016 roku, co oznacza spadek o 5%.
3. Po uwzględnieniu salda na pozostałej działalności operacyjnej oraz kosztów sprzedaży i kosztów zarządu, Grupa zanotowała zysk z działalności operacyjnej w kwocie 394 tys. zł wobec zysku w wysokości 99 tys. zł osiągniętego w III kwartale 2016 roku. Narastająco za trzy kwartały 2017 roku Grupa osiągnęła zysk operacyjny w kwocie 385 tys. zł w porównaniu do 329 tys. zł za ten sam okres roku ubiegłego, co oznacza wzrost o 56 tys. zł, tj. o 17 % od osiągniętego w okresie porównywalnym.
4. Na wielkość przychodów finansowych Grupy wpłynęły głównie otrzymane odsetki uzyskane z lokat i pożyczki oraz zysk z wyceny jednostek funduszu inwestycyjnego. Koszty finansowe Grupy dotyczą głównie zapłaconych odsetek oraz różnic kursowych. W rezultacie w III trzecim kwartale 2017 r. Grupa wykazała nadwyżkę finansową w kwocie 32 tys. zł (w 2016 roku nadwyżkę kosztów w kwocie: 7 tys. zł). Tym samym po uwzględnieniu przychodów i kosztów finansowych, zysk przed opodatkowaniem wyniósł 426 tys. zł (narastająco 387 tys. zł) wobec 92 tys. zł zysku brutto (narastająco 462 tys. zł) za trzeci kwartał 2016 roku.
5. Ostatecznie wynik finansowy netto skorygowany o rezerwę na odroczony podatek dochodowy za III kwartał 2017 roku wyniósł 344 tys. zł wobec zysku netto w kwocie 49 tys. zł za III kwartał 2016 roku. Narastająco za trzy kwartały 2017 roku Grupa wykazała zysk netto w kwocie 250 tys. zł, niższy o 13% w porównaniu do 289 tys. zł zysku netto osiągniętego w tym samym okresie roku ubiegłego. Mimo lepszych wyników działalności w III kwartale 2017 roku, narastająco za III kwartały Grupa wykazała spadek wyniku netto, będący rezultatem spadku sprzedaży głównie w segmencie usług inżynierskich, w którym Grupa zanotowała stratę z działalności w okresie trzech kwartałów 2017 roku. Nastąpił także spadek przychodów ze sprzedaży oprogramowania Autodesk, do którego znacząco przyczyniła się zmiana zasad licencjonowania, polegająca na przejściu z modelu inwestycyjnego (zakup licencji wieczystych) do bardziej elastycznego modelu eksploatacyjnego (zakup licencji czasowych dostosowanych do bieżącego zapotrzebowania klientów). W sierpniu minął rok od wycofania licencji bezterminowych. Od tego miesiąca przychody powinny wzrastać w związku z odnowieniami licencji czasowych sprzedanych przed rokiem.
6. W strukturze aktywów Grupy Kapitałowej PROCAD przeważają aktywa Jednostki Dominującej. Wskaźnik struktury aktywów (liczony jako stosunek aktywów trwałych do aktywów obrotowych) w bilansie skonsolidowanym wynosi ok 60% wobec 51% uzyskanych po III kwartałach 2016 roku i na 31 grudnia 2016r. Przyrost tego wskaźnika o 9 p.% wynika ze wzrostu poziomu aktywów trwałych oraz spadku poziomu aktywów obrotowych. Wzrost aktywów trwałych wynika z nabycia przez Podmiot Dominujący specjalistycznego oprogramowania oraz jednostek komputerowych do jego obsługi, natomiast spadek aktywów obrotowych pochodzi głównie ze spadku należności handlowych, będącego efektem spadku sprzedaży oraz realizacji płatności o przedłużonym terminie zapłaty.

7. Natomiast po stronie pasywów nastąpił niewielki przyrost kapitałów własnych (o 1%) oraz 77 %-owy spadek zobowiązań krótkoterminowych. Odzwierciedla to wskaźnik struktury pasywów (liczony jako stosunek kapitałów własnych do kapitałów obcych), który wzrósł z poziomu 417% wg stanu na 31.12.2016 r. do 554% na 30 września 2017 r. Na spadek kapitałów obcych wpłynęło przede wszystkim obniżenie zobowiązań handlowych o 540 tys. zł. W ogólnej strukturze pasywów Grupy przeważa kapitał własny, który jest głównym źródłem finansowania działalności Grupy. Udział kapitału własnego (liczony jako stosunek kapitału własnego do sumy pasywów) w pasywach PROCAD wynosił 85% oraz 81% na 31 grudnia 2016 roku.
8. Grupa posiada stabilną sytuację finansową, na bieżąco reguluje swoje zobowiązania. Wskaźnik ogólnego zadłużenia Grupy jest niski i utrzymuje się na koniec trzeciego kwartału 2017 roku na poziomie 15%, co świadczy o dużej samodzielności finansowej Grupy. Grupa posiada stabilną sytuację finansową i nie znane są czynniki, które mogłyby tę sytuację znacząco pogorszyć w najbliższej przyszłości.

W poniższej tabeli zaprezentowano podlegające konsolidacji wyniki poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PROCAD:

Wyniki poszczególnych podmiotów Grupy	Przychody	Zysk (strata) operacyjna	Zysk (strata) brutto	Zysk (strata) netto
PROCAD SA	25 479	367	400	311
Spółki zależne	7 280	18	-13	-57
DESART Spółka z o.o.	4 064	-253	-293	-288
AutoR KSI Spółka z o.o.	679	173	181	147
CADOR Consulting Spółka z o.o.	2 537	98	99	84
Korekty konsolidacyjne				74
Wynik finansowy Grupy Kapitałowej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej				328

22. Znaczące zdarzenia w okresie sprawozdawczym oraz istotne umowy

22.1 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PROCAD SA

W dniu 29 maja 2017 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA, które między innymi podjęło następującą uchwałę:

Uchwała nr 6 w sprawie podziału zysku za ubiegły rok obrotowy, tj. od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku i przeznaczeniu go w całości na kapitał zapasowy. Treść uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA została podana do publicznej wiadomości w raporcie bieżącym nr 12/2017 w dniu 29 maja 2017 roku

22.2 Wybór podmiotu uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań finansowych

W dniu 28 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza PROCAD SA dokonała, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi, wyboru podmiotu uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań finansowych Emitenta. Wybrany podmiotem jest REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Starodworskiej 1, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101. Wybrany Auditor przeprowadzi badanie roczne oraz przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki i Grupy PROCAD SA za 2017 rok.

22.3 Umowa partnerska z Autodesk obowiązująca w 2017 roku

W dniu 17 marca 2016 roku Grupa otrzymała podpisaną umowę, której stronami są PROCAD SA i Autodesk SA z siedzibą w Neuchatel (Szwajcaria). Umowa obowiązuje od 1 lutego 2016 roku i

zastąpiła poprzednią umowę, ze stycznia 2013 roku, obowiązującą do 31 stycznia 2016 roku. Nowa umowa nie wprowadza istotnych zmian w zasadach współpracy z Autodesk, główne różnice dotyczą terminologii związanej ze specjalizacjami.

Umowa zawiera zapis, z którego wynika, że została zawarta na okresy roczne kończące się każdorazowo 31 stycznia i ulega automatycznemu przedłużeniu na następny okres roczny w przypadku spełnienia przez Spółkę warunków dotyczących: wykonania planów sprzedaży w bieżącym roku, opracowania przez Spółkę zatwierdzonych przez Autodesk planów sprzedaży na następny rok finansowy, odpowiednich kwalifikacji personelu oraz spełnienia wymogów technicznych. Umowa ta niezależnie wygasa 31 stycznia 2019 roku.

Na podstawie umowy Autodesk S.A. ustanawia PROCAD SA jako „Value Added Reseller” produktów Autodesk Inc. Umową udzielono Spółce niewyłącznych praw do obrotu produktami Autodesk Inc. Prawa te Spółka może wykonywać na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Umowa upoważnia PROCAD SA do oznaczania podczas działalności rynkowej swojej tożsamości jako „Autodesk Value Added Reseller” o statusie „Autodesk Platinum Partner”. Autoryzacja dotyczy 6 lokalizacji (Primary Location: Gdańsk oraz Additional Location(s): Warszawa, Katowice, Poznań, Wrocław, Radom) i następujących grup produktów, usług oraz specjalizacji: Building - rozwiązania dla architektury i budownictwa, Civil Infrastructure – rozwiązania dla inżynierii lądowej, Product Design & Manufacturing - rozwiązania dla przemysłu w zakresie mechaniki i wytwarzania, Process & Power - rozwiązania dla przemysłu w zakresie projektowania procesów technologicznych, M&E - rozwiązania dla mediów i rozrywki (media and entertainment), Simulation – rozwiązania do zaawansowanych komputerowych analiz inżynierskich, Advanced Structure – rozwiązania dla budownictwa w zakresie projektowania i analiz konstrukcji, AutoCAD, Open, Base – rozwiązania ogólnobranżowe.

PROCAD SA utrzymała posiadany na mocy poprzedniej umowy status Direct uprawniający do realizacji zakupów wszystkich produktów i usług z powyższych grup bezpośrednio w Autodesk, z pominięciem krajowego kanału dystrybucji. Szczegółowe warunki finansowe współpracy z Autodesk i lokalnymi dystrybutorami są określane indywidualnie w trakcie realizowania konkretnych dostaw.

Spółka uprawniona jest do dostarczania użytkownikom końcowym („End-User”) produktów Autodesk z wyżej wymienionych grup bez prawa dokonywania modyfikacji. PROCAD SA uprawniony jest również do odsprzedaży użytkownikom końcowym subskrypcji, czyli prawa do otrzymywania instalacji poprawek i uzupełnień oraz nowych wersji produktów w oznaczonym okresie. O zawartej umowie Emitent informował inwestorów raportem bieżącym nr 4 z dnia 18 marca 2016 roku.

22.4 Umowa o dofinansowanie projektu Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD

W czwartym kwartale 2015 r. Grupa złożyła wniosek o dofinansowanie projektu Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny rozwój (Działanie 2.1: Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw). Projekt zakłada budowę Centrum Badawczo-Rozwojowego oraz inwestycję w infrastrukturę badawczą i specjalistyczne oprogramowanie. W dniu 25 maja 2016 r. Grupa otrzymała informację o pozytywnej ocenie merytorycznej wniosku o dofinansowanie nr POIR.02.01.00-00-0121/15 a następnie w dniu 7 września 2016 roku Zarząd PROCAD SA podpisał z Ministerstwem Rozwoju umowę o dofinansowanie Projektu. Umowa zawierała warunek zawieszający, dotyczący wymogu złożenia w Ministerstwie Rozwoju w terminie do 31 marca 2017 roku prawomocnego pozwolenia na budowę wraz prawomocną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

W dniu 27 lutego 2017 Grupa uzyskała pozwolenie na budowę, które uprawomocniło się w dniu 20 marca 2017 roku i zostało złożone w Ministerstwie Rozwoju wraz z prawomocną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. W dniu 10 kwietnia 2017 roku Zarząd Grupy otrzymał pismo z Ministerstwa Rozwoju, potwierdzające spełnienie warunku zawieszającego umowę o dofinansowanie projektu, o której zawarciu Emitent informował raportem bieżącym nr 15 z dnia 7 września 2016 roku.

Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 12.536.160,00 zł i odpowiada wartości planowanej inwestycji wraz z podatkiem VAT, natomiast całkowita kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 10.192.000,00 zł, co stanowi kwotę netto planowanej inwestycji. Maksymalna wartość przyznanego dofinansowania wynosi 4.484.480,00 zł, co stanowi 44% wartości wydatków kwalifikowanych. Okres

kwalifikowalności wydatków kończy się w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, nie później niż 31 grudnia 2018 r.

Obecnie Emitent czeka na akceptację przez Ministerstwo Finansów wnioskowanych zmian w harmonogramie projektu dotyczących przesunięć środków między poszczególnymi zadaniami, związanymi z aktualizacją i uszczegółowieniem planu inwestycyjnego, wynikającymi z kosztorysu projektu budowlanego oraz analizy bieżącej oferty rynkowej na wyposażenie Centrum Badawczo-Rozwojowego.

23. Opis organizacji Grupy Kapitałowej, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji

W skład Grupy Kapitałowej PROCAD wchodzi jednostka dominująca PROCAD SA oraz cztery jednostki zależne:

- i. DES ART Sp. z o.o., z siedzibą w Gdyni, w której PROCAD S.A. posiada 61,81% udziałów (61,81% w głosach), konsolidowana metodą pełną,
- ii. AutoR KSI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w której PROCAD SA posiada 100% udziałów (100% w głosach), konsolidowana metodą pełną,
- iii. CADOR CONSULTING Spółka z o.o. z siedzibą w Gdyni, w której DES ART Spółka z o.o. posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym, konsolidowana metodą pełną,
- iv. Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku, w której PROCAD SA posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym, wyłączona z konsolidacji ze względu na nieistotną wartość jej pozycji bilansowych,

Opis jednostek tworzących Grupę Kapitałową PROCAD oraz przyczyny i podstawy prawne braku konsolidacji Projekt – Biz Spółki z o.o. zostały przedstawione w punkcie 1 niniejszego sprawozdania.

24. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PROCAD

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30.09.2017 roku nie miały miejsca żadne zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej.

25. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Grupa nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2017 rok.

26. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Emitenta na dzień przekazania raportu kwartalnego wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu oraz wskazanie zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta w okresie od przekazania poprzedniego raportu kwartalnego

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Emitenta, akcjonariuszami posiadającymi na dzień przekazania niniejszego raportu co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PROCAD SA są:

Osoba/Podmiot	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów na WZA	Udział w ogólnej liczbie głosów
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
Familiar S.A., SICAV-SIF	452 332	5,02%	452 332	5,02%

Od momentu przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. raportu za półrocze 2017 roku, nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji PROCAD SA.

27. Zmiany w stanie posiadania akcji przez osoby Zarządzające i Nadzorujące od przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego

Kapitał akcyjny PROCAD SA wynosi 901.900 zł i dzielił się na 9 019 000 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. Według stanu na dzień 30 września 2017 roku w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących znajdowały się następujące ilości akcji:

Osoba	Pełniona funkcja	Ilość akcji	Wartość nominalna
Jarosław Jarzyński	Prezes Zarządu	1 413 750 szt.	141 375,00 zł
Janusz Szczęśniak	Wiceprezes Zarządu	1 379 604 szt.	137 960,40 zł
Maciej Horeczy	Wiceprezes Zarządu	477 000 szt.	47 700,00 zł
Andrzej Przewoźnik	Przewodniczący Rady Nadzorczej	9 497 szt.	949,70 zł

W okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. raportu za półrocze 2017 roku, nie wpłynęło do Spółki żadne zawiadomienie dotyczące zmiany w stanie posiadania akcji PROCAD SA przez osoby zarządzające i nadzorujące Emitenta.

28. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W omawianym okresie sprawozdawczym nie toczyły się i nie toczą, żadne postępowania przed organami rządowymi, postępowania sądowe lub arbitrażowe, dotyczące:

- zobowiązań albo wierzytelności Emitenta i spółki zależnej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.
- dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowiłaby odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

29. Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli wartość tych transakcji (łączna wartość transakcji od początku roku obrotowego) przekracza wyrażoną w złotych polskich równowartość kwoty 500 000 euro – jeżeli nie są one transakcjami typowymi i rutynowymi, zawieranyymi na warunkach rynkowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie zawarto transakcji z podmiotami powiązаныmi, przekraczających równowartość 500 000 euro. Zawierane i realizowane transakcje były typowymi i

rutynowymi transakcjami, zawieranymi na warunkach rynkowych a ich łączna wartość nie przekroczyła równowartości 500 000 euro. Transakcje z podmiotami powiązanymi zostały przedstawione w punkcie 15 niniejszego sprawozdania.

30. Informacje o zaciągniętych kredytach oraz udzielonych przez Emitenta lub przez jednostki od niego zależne gwarancjach i poręczeniach

W omawianym okresie sprawozdawczym Emitent ani jednostki od niego zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki ani gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, dla których łączna wartość istniejących poręczeń, lub gwarancji stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta czy Grupy.

W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa nie zaciągnęła żadnych kredytów.

31. Wskazanie czynników, które w ocenie Zarządu będą miały wpływ na osiągnięte przez Grupę wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

W opinii Zarządu PROCAD S.A. obecna sytuacja finansowa Grupy PROCAD jest dobra i stwarza sprzyjające warunki do dalszego funkcjonowania w 2017 roku. Do najważniejszych czynników, które bezpośrednio lub pośrednio mogą wpłynąć na działalność Grupy należy tempo wzrostu gospodarczego i związana z nim skłonność klientów do podejmowania inwestycji w rozwiązania IT, wspomagające procesy projektowe i wytwórcze.

Istotnym czynnikiem dla Grupy może być też obecna sytuacja na rynku IT, który w Polsce rośnie z roku na rok i jest jednym z najważniejszych i najsilniejszych przemysłów krajowej gospodarki z dobrymi fundamentami i perspektywami na dalszy wzrost. Według badań przeprowadzonych przez PMR wydatki na IT w Polsce stale rosną, na co wpływ będzie miał również wzrost wykorzystania środków unijnych oraz świadomości firm odnośnie korzyści związanych z inwestycjami IT. Grupa będzie korzystać z pozytywnych tendencji na rynku dystrybucji IT w Polsce, co powinno pozytywnie przełożyć się na osiągnięte wyniki działalności.

Istotnymi czynnikami zewnętrznymi są również:

- rozwój sytuacji na międzynarodowych rynkach finansowych i gospodarczych, ich wpływ na sytuację ekonomiczną w Polsce oraz na wielkość popytu na produkty i usługi inżynierskie oraz informatyczne.
- tendencje na rynku pracy w Polsce: wzrost płac oraz trudności z pozyskaniem pracowników mogą działać niekorzystnie na plany rozwojowe firm,
- związany z członkostwem Polski w Unii Europejskiej dostęp polskich firm do środków z funduszy, które w pewnej części będą przeznaczane na rozwój systemów informatycznych oraz szkolenia w zakresie kapitału ludzkiego, mające wpływ na wzrost popytu na produkty i usługi oferowane przez Spółkę. W ramach polityki spójności na lata 2014-2020 UE zaplanowała wielomiliardowy budżet na szeroko pojętą innowacyjność i edukację. Ponad 82 mld euro z tej puli ma przypaść Polsce;
- zmiana zasad licencjonowania oprogramowania Autodesk polegająca na stopniowym przechodzeniu z modelu inwestycyjnego (zakup licencji wieczystych) do bardziej elastycznego modelu eksploatacyjnego (zakup licencji czasowych dostosowanych do bieżącego zapotrzebowania klientów);
- zmniejszanie liczby zamówień na szkolenia ze strony Urzędów Pracy,
- intensywność działań bezpośredniej oraz pośredniej konkurencji, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż.

Do istotnych czynników zależnych od Grupy wpływających na osiągnięte przez nią wyniki obecnie oraz w przyszłości są również:

- intensywne działania marketingowe mające na celu zwiększenie rozpoznawalności Grupy na rynku oraz wzrostu sprzedaży,
- działania wpływające na umocnienie pozycji lidera sprzedaży produktów Autodesk oraz lidera rozwiązań CAD w kraju,
- konsekwentne wdrażanie do sprzedaży własnych produktów i stały ich rozwój,
- dążenie do obniżenia kosztów funkcjonowania jako następstwa doskonalenia procesów wewnętrznych we wszystkich obszarach działalności oraz organizacji wewnętrznej grupy kapitałowej,
- stabilna sytuacja ekonomiczno – finansowa Grupy, charakteryzująca się niskim zadłużeniem zewnętrznym oraz wysokim udziałem kapitału własnego w finansowaniu działalności.
- rozpoczęcie inwestycji związanej z rozwojem Centrum Badawczo-Rozwojowego, uzależnione od uzyskania dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, działanie 2.1

Wewnętrznym czynnikiem istotnym dla rozwoju Grupy jest też utrzymanie wysokich kompetencji oraz dobrej motywacji pracowników. Dużą szansą jest zwiększenie efektu synergii z pozostałymi spółkami Grupy Kapitałowej i wzajemnie wykorzystanie ich biznesowych potencjałów. Obecnie jest to jeden z głównych kierunków rozwoju organizacji Grupy Kapitałowej PROCAD, obok budowania wysokospecjalizowanej oferty usług ukierunkowanych na inżynierskie procesy projektowe.

32. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Emitenta

Według opinii Zarządu przekazane zostały wszystkie informacje, które jego zdaniem są istotne dla oceny sytuacji Grupy PROCAD.

Jednostkowe skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe PROCAD SA za okres 9 miesięcy zakończony w dniu 30 września 2017 roku

L.p.	WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
		Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016
I.	Aktywa razem	17 805	17 886	4 132	4 043
II.	Zobowiązania długoterminowe	46	103	11	23
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	2 002	2 337	465	528
IV.	Kapitał własny	15 757	15 446	3 657	3 491
V.	Kapitał podstawowy	902	902	209	204
VI.	Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
VII.	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) **	1,75	1,71	0,41	0,39
VIII.	Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) ***	1,75	1,71	0,41	0,39

		w tys. zł		w tys. EUR	
		Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2016
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	25 479	28 000	5 986	6 409
II.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	367	112	86	26
III.	Zysk (strata) brutto	400	244	94	56
IV.	Zysk (strata) netto	311	151	73	35
V.	Całkowity dochód (strata) ogółem	311	151	73	35
VI.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 239	-2 087	291	-478
VII.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 023	-549	-240	-126
VIII.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-163	-171	-38	-39
IX.	Przepływy pieniężne netto - razem	53	-2 807	12	-643
X.	Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	9 019 000	9 019 000	9 019 000	9 019 000
XI.	Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) *	0,03	0,02	0,01	0,00
XII.	Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) ***	0,03	0,02	0,01	0,00

* Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

**Wartość księgowa na jedną akcję zwykłą wyliczona została poprzez podzielenie kapitału własnego przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

*** Nie wystąpiły zdarzenia skutkujące rozwodnieniem liczby akcji

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i danymi finansowymi porównawczymi

Przedstawione w sprawozdaniu wybrane dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji aktywów i pasywów jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto średni kurs NBP obowiązujący na dzień kończący okres sprawozdawczy:

30.09.2017	1 EUR = 4,3091 PLN
31.12.2016	1 EUR = 4,4240 PLN

- do przeliczenia wybranych wartości pozycji jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto kurs średni EUR, obliczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca 2017 i 2016 roku (od stycznia do września), ustalonych przez NBP na ten dzień. W ten sposób wyliczona średnia za III kwartały 2017 r. wynosi 4,2566 PLN natomiast za III kwartały 2016 r. wynosi 4,3688 PLN.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2016
AKTYWA			
Aktywa trwałe	8 664	7 955	7 712
Rzeczowe aktywa trwałe	2 564	2 430	2 445
Wartości niematerialne	586	3	4
Aktywa finansowe długoterminowe	5 312	5 335	5 132
Należności długoterminowe	87	87	86
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	80	100	45
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	0	0
Aktywa obrotowe	9 141	9 931	10 771
Zapasy	235	533	667
Należności z tytułu dostaw i usług	4 489	4 894	4 993
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	36	185	186
Pozostałe należności publiczno-prawne	0	0	0
Należności krótkoterminowe pozostałe	176	179	168
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	113	169	139
Aktywa finansowe krótkoterminowe	3 144	3 076	3 454
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	948	895	1 164
Inwestycje krótkoterminowe	0	0	0
Suma aktywów	17 805	17 886	18 483
PASYWA			
Kapitał (fundusz) własny	15 757	15 446	15 228
Kapitał podstawowy	902	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	13 277	13 277	13 277
Akcje własne (wielkość ujemna)	-2 832	-2 832	-2 832
Kapitał zapasowy	4 099	3 730	3 730
Kapitał rezerwowy	0	0	0
Zyski zatrzymane	311	369	151
Zobowiązania długoterminowe	46	103	122
Długoterminowe kredyty i pożyczki	0	0	0
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	0	57	78
Dotacje rządowe	0	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	46	46	34
Rezerwy na podatek odroczonego	0	0	10
Rezerwy długoterminowe	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	2 002	2 337	3 133
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 419	1 476	2 532
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	78	179	213
Dotacje rządowe	0	0	0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0
Pozostałe zobowiązania publiczno-prawne	393	532	296
Pozostałe zobowiązania	111	150	92
Rezerwy krótkoterminowe	0	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	0	0	0
Rozliczenia międzyokresowe	1	0	0
Suma zobowiązań	2 048	2 440	3 255
Suma pasywów	17 805	17 886	18 483

Podatek odroczony w Bilansie został zaprezentowany w kwocie netto, tj. po skompensowaniu aktywów z tytułu podatku odroczonego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego.

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

PROCAD SA nie posiada aktywów i zobowiązań warunkowych poza wekslami In blanco wystawionymi z tytułu zawartych umów leasingu.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY

Rachunek zysków i strat oraz pozostałe całkowite dochody	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016
Przychody ze sprzedaży	8 253	25 479	9 499	28 000
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	2 120	9 908	2 705	11 537
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	6 133	15 571	6 794	16 463
Koszt sprzedanych towarów, produktów i usług	6 058	19 318	7 377	21 658
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 232	6 991	1 402	7 849
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	4 826	12 327	5 975	13 809
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	2 195	6 161	2 122	6 342
Pozostałe przychody operacyjne	3	58	2	110
Koszty sprzedaży	1 297	3 803	1 609	4 301
Koszty ogólnego zarządu	625	2 022	594	1 997
Pozostałe koszty operacyjne	6	27	7	42
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	270	367	-86	112
Przychody finansowe	31	88	21	156
Koszty finansowe	1	55	16	24
Zysk/(Strata) brutto	300	400	-81	244
Podatek dochodowy	61	89	27	93
a) część bieżąca	64	123	-67	15
b) część odroczone	-3	-34	94	78
Zysk/(Strata) netto za okres obrotowy	239	311	-108	151
Pozostałe całkowite dochody za okres				
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:				
Skutki przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0	0	0
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	0	0	0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem	0	0	0	0
Całkowity dochód (strata) netto za okres	239	311	-108	151

Zysk (strata) na jedną akcję	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016
Zysk (strata) netto	239	311	-108	151
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł) *	0,03	0,03	-0,01	0,02
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w tys.)	9 019	9 019	9 019	9 019
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł) **	0,03	0,03	-0,01	0,02

* Zysk/Strata na jedną akcję wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

** Ze względu na brak czynników rozwadniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepłyów pieniężnych	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk brutto	300	400	-81	244
Korekty o pozycje:	250	291	-22	37
Amortyzacja	119	329	80	259
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	0	0	0	0
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-1	-5	2	10
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-19	-60	-29	-70
Podatek dochodowy zapłacony	151	27	-75	-162
Pozostałe pozycje netto	0	0	0	0
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	550	691	-103	281
Zmiana stanu rezerw	0	0	0	0
Zmiana stanu zapasów	164	298	-265	-32
Zmiana stanu należności netto	-180	409	-589	1 196
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowe, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-72	-235	1 575	-3 589
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów	-34	76	-7	57
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	428	1 239	611	-2 087
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0	0	0	0
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-12	-1 046	-2	-7
Wpływy ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0	0	0	0
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	0	0	0	200
Wpływy z tytułu spłaty pożyczek i odsetek	23	23	8	2 458
Wydatki z tytułu przejęcia jednostki zależnej	0	0	0	0
Nabycie aktywów finansowych	0	0	-500	-2 000
Pożyczki udzielone	0	0	0	-1 200
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	11	-1 023	-494	-549

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wypłata dywidendy	0	0	0	0
Spląty kredytów i pożyczek	0	0	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-45	-158	-54	-161
Odsetki	-1	-5	-2	-10
Inne wydatki finansowe	0	0	0	0
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-46	-163	-56	-171
Przepływy pieniężne netto razem	393	53	61	-2 807
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	393	53	61	-2 807
Środki pieniężne na początek okresu	555	895	1 103	3 971
Środki pieniężne na koniec okresu	948	948	1 164	1 164

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM za okres od 1 stycznia do 30 września 2017 ROKU	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	3 730	0	369	15 446
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						311	311
Inne całkowite dochody							0
Wypłata dywidendy					0	0	0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				369	0	-369	0
Stan na 30 września 2017	902	13 277	-2 832	4 099	0	311	15 757

Stan na 1 stycznia 2016	902	13 277	-2 832	2 519	0	1 211	15 077
Zysk (strata) netto za rok						369	369
Inne całkowite dochody							0
Wypłata dywidendy						0	0
Nabycie akcji własnych							0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				1 211		-1 211	0
Stan na 31 grudnia 2016	902	13 277	-2 832	3 730	0	369	15 446

Stan na 1 stycznia 2016	902	13 277	-2 832	2 519	0	1 211	15 077
Zysk (strata) netto za okres obrotowy						151	151
Inne całkowite dochody					0		0
Wypłata dywidendy						0	0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				1 211		-1 211	0
Stan na 30 września 2016	902	13 277	-2 832	3 730	0	151	15 228

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

3. Rzeczowe aktywa trwałe

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku Spółka nabyła rzeczowe aktywa trwałe o wartości 394 tys. zł. W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku PROCAD SA nabyła aktywa o wartości 7 tys. zł.

W okresie 9 miesięcy zakończonym w dniu 30 września odpowiednio 2017 i 2016 roku zostały Spółka nie dokonywała sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

PROCAD SA nie posiada zobowiązań na rzecz zakupu rzeczowych aktywów trwałych

4. Informacja o kosztach według rodzaju

Koszty wg rodzaju	Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2017	30 września 2016
Amortyzacja	329	259
Zużycie materiałów i energii	207	175
Usługi obce	7 220	8 316
Podatki i opłaty	69	61
Wynagrodzenia	3 514	3 485
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	695	677
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym	781	1 173
- podróże służbowe	280	289
- reklama	411	780
- ubezpieczenia	39	37
- pozostałe	51	67
Koszty według rodzaju, razem	12 816	14 147
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	0	0
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0
Koszty sprzedaży	-3 803	-4 301
Koszty ogólnego zarządu	-2 022	-1 997
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	6 991	7 849

5. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	zmiana
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	136	156	-20
Aktualizacja należności	4	7	-3
Odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych	98	98	0
niewypłacone wynagrodzenia i składki ZUS	26	43	-17
aktualizacja zapasów	0	0	0
różnice kursowe ujemne	0	0	0
leasing środków trwałych	0	0	0
rezerwa na przyszłe koszty	0	0	0
rezerwa na świadczenia pracownicze	9	9	0
straty podatkowe	0	0	0
Rezerwy brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	101	156	-55
dodatnie różnice kursowe	0	0	0
amortyzacja podatkowa	0	0	0
leasing środków trwałych	43	48	-5
Różnica z wyceny bilansowej aktywów finansowych	44	32	11
Różnice przejściowe między przychodem księgowym i podatkowym	14	76	-61
Aktywa (rezerwa) netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej *	35	0	35

* Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została w prezentowanych okresach sprawozdawczych, skompensowana z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

6. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Spółka PROCAD SA nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2017 rok.

Gdańsk, dnia 9 listopada 2017 r.

Sporządziła:
Wioletta Piasecka – Dyrektor Finansowy .....

Podpisy Zarządu:

.....
Jarosław Jarzyński – Prezes
Zarządu

.....
Janusz Szczęśniak – Wiceprezes
Zarządu

.....
Maciej Horeczy – Wiceprezes
Zarządu